

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nr. 44(864) * MONTREAL, 1963 m. SPALIS-OCTOBER 30 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Sovietinė „sausra“ Maskvoje...

Maskvoje, kaip praneša už sieninius korespondentus, praėjusią savaitę prie maisto krautuvų nusitęsė eilės laukiančiųjų maisto produktų, svarbiausia — duonos, kurios kiekvienam buvo

PARDUODAMA TIKTAI PO DU KILOGRAMUS.

Bet daugelyje krautuvų stiego duonos. Eilės ir prie kitų maisto produktų krautuvų, net prie bulvių.

„Pravda“, muilydama piliečiams akis, didelėmis raidėmis rašo, kad Rusijoje esąs laimėtas didžiulis maisto produktų gamybos pasiekimas.

Bet gi ne viena Rusija perka užsienio duoną, —

VISOS SOVIETINĖS VALSTYBĖS PRITRUKO DUONOS.

Duoną perka Rusija, kuri iki priešsovietinių laikų maitindavo savo kviečiais visą Europą; perka Vengriją, kuri savo juodžemio plotuose išaugindavo didžiulius kiekius kviečių, kurių pati viena nesnaudavo; perka Lenkiją, Čekoslovakiją, Kiniją. Ir kuri gi sovietinė valstybė neperka iš „prakeiktųjų Vakarų“ valstybių duonos?

„Sausra“, aiškinasi visi sovietininkai, sutrukė derlių. Bet gi čia pat greta jų esančios valstybės tos „sausros“ nepatiria, —

KADĖL TIK SOVIETIJA KANKINA SAUSRA,

lyg kokia „Dievo rykštė“? Ko dėl kaimynai, kurie gyvena to mis pat klimatinėmis sąlygomis, nejaucia sausrų? Matyti, kad „sovietinės sausros“ turi kitokias priežastis.

Abejojimų, kam kelia tos sovietinės „sausros“. Kai kas įtaria, ar sovietai nesiruošia karui ir ar, masiškai supirkdami javus, nedaro atsargų karui? Neatrodė, kad taip būtų. Greičiausia

BADAS BELDŽIASI Į SOVIETINĖS DURIS.

Todėl, kad su žmogum nesi skaitanti kompartija privedė žmones prie to, kad jie boikotuja sovietinės diktatūros pastangas. Tai ir yra „sovietinė sausra“. Todėl ir prie Maskvos duonos ir bulvių krautuvų eilės žmonių.

De Gaulle politika negali nedominti visų, kas galvoja, kad

DABARTINĖ POLITINĖ BŪSENA REIKALINGA GERINIMO.

O de Gaulle dėl to ne tikrai galvoja, bet ir tuo rūpinasi. Jis net ryžtasi į tūlą riziką.

Torez, Prancūzijos bolševikų vadas, pareiškė ištikimybę Maskvai, o de Gaulle, priešingai tam, galvoja su Kinijos komunistais užmegzti ryšius. Ti kslas aiškus — išnaudoti totalinės partijos skilimą. Žodžiu, de Gaulle nori išnaudoti padėtį. Ir tai yra teigiamas reiškinys, nes de Gaulle nepasiduoja JAV oportunistui.

EUROPA TURI BŪTI PAJĖGI KOVOTI.

De Gaulle, taip galvodamas, turi pagrindo. Tegul JAV neįsivengs dalyvavimo Europos kovoje už laisvę, bet yra pagrindo teigti, kad JAV trauksis iš Europos.

Penktosios KLB Krašto tarybos II-ji sesija, įvykusi St. Catharines. Pirmoje eilėje matome Lietuvos gen. konsulą J. Žmuidziną su Ponia, KLB Kr. v-bos pirm. dr. P. Lukoševičių su Ponia, Tėvą Barnabą, dr. Matulionytę, p. Skripukę, p. Sudiką, St. Kęsgailą; paskutinėje eilėje dr. H. Nagį, J. Gustainį, P. Janušką, dr. Jurkų ir kt.

J. Amerikos V-bės nors ir tvirtina, kad paskutiniai jos bandymai nereiškia traukimo iš Europos, bet iš tikrųjų

AMERIKA TUO JAU RUOŠIASI IŠ EUROPOS PASITRAUKTI.

Ameriką, žinoma, galima suprasti. Bet, kita vertus, tada reikia suprasti ir de Gaulle planus ir pastangas sukurti Europos jėgą. Tai reali de Gaulle politika, su kuria turės sutikti ir JAV. De Gaulle supranta, kad JAV visą laiką Europoje nesėdės, ir Europai pačiai reikia būti pasiruošusiai. Nors Rusk nuskrido raminti naują Vokietijos kanceliariją Erhardą, bet jis ji įtikinės kitais reikais.

KITOS NAUJENOS

— Mūšiai Alžyro — Maro derybės tarp Ben Bellos ir Maro pasienio tebevyksta. Taikos roko karaliaus sutartos Mali sostinėje.

— JTO atmetė siūlymą priimti Kinijos komunistus į JT O, nors Kuba ir 11 Afrikos valstybių balsavo už priėmimą. — Kennedy patvirtino kviečių Rusijai pardavimą už 250 mil. dol.

— Home atsisakė lordo titulo ir eina į rinkimus.

— Vietname tebevyksta su komunistais mūšiai.

— Rusijos 4 asmenų prekybos delegacija vieši JAV.

— Kubos lėktuvai apšaudė JAV prekinį laivą.

— Rusijos bolševikų valdžia griežtai pradėjo grąsinti Amerikai.

— Tito iškilmingai priimt Kennedy.

— Prancūzija paskelbė turinti supergreičio lėktuvą, priklaikytą nešti atominės bombas.

— Montrealy iškeltas reikalavimas nusavinti Natūralaus gazo tiekimą ir Meno centrą, gatra.

— Vengrija JAV perka 30,000 to. kukurūzų.

— Numatoma, kad Prancūzija susitars su Anglija dėl atominių ginklų.

— Kennedy pakviestas, Italijos prezidentas lankysis JAV Valstybėje.

— Prie Hanoverio, Vokietijoje, vanduo užliejo kasyklas, kuriose dirbo 50 darbininkų. Vieni išgelbėti, trys rasti dar gyvi, bet juos reikia atkasti.

— Vietname susidegino dar vienas budistų vienuolis, kai ten dabar JTO daro tyrimus.

— Afrikos Dahomejoje palaistas parlamentas ir įvesta trijų asmenų valdžia.

— Ceilono min. pirm. Bandaranaike lankosi Maskvoje. Chruščiovas jai daro gražias

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

PAGERBKIME VILNIAUS IR KAUNO STUDENTIJOS
PATRIOTIZMĄ

Laisvasis pasaulis spalio 21 dieną pagerbė 7-tąsias Vengrijos sukilimo sukaktuves.

Mes gi pagerbkime Lietuvos jaunimo, daugiausia studentijos, patriotizmą.

1956 metų Vėlinių dieną Vilniaus studentija, pasinaudodama tradicinėmis Vėlinėmis, kasmet apvaikščiojamomis Raskapinėse, suruošė didžiulę Lietuvos okupacijai pasipriešinimo demonstraciją. Prie Ba

sanavičiaus kapo vyko demonstracijos kulminuotė. Čia pakartotinai buvo giedamas Lietuvos himnas, „Lietuva tėvyne mūsų“. Po to sekė masinė Vilniaus miestą eiseną su dainomis ir laisvės šūkiais. Demonstracijos neįstengė nei išsklaidyti, nei sulaukyti policijos užtvaros. Okupantas pa

naudojo prieš beginklius studentus okupacinę keriuomenę su automatais ir šarvuočiais.

Panšai studentų demonstracija vyko ir Kaune. Tai reikšminga demonstracija, nes ji prasiveržė spontaniškai, padiktuota masės žmonių jausmų ir laisvės troškimo valios.

Tai gi, Lietuvos jaunime yra gyva laisvės idėja. Garbė Lietuvos studentijai! Garbė patriotingam Lietuvos jaunimui!

APIE MAISTO PRODUKTŲ TRŪKUMĄ LIETUVOJE

gandus paskelbė „Komjaunimo Tiesa“, bet prekybos ministras A. Mikutis ramina gyventojus, kad maisto produktų Lietuvoje nesumažės. Todėl gyventojai esą veltui sudarinę ja atsargas.

J. Amerikos V. žinios

V. SIDZIKASKAS SAIGONE.

P. Vietnamo sostinėje, Saigone spalio 23—30 d. d. Vykančioje Azijos Tautų Antikomunistinės Lygos konferencijoje kaip Pavergtųjų Europos Tautų atstovas dalyvauja PET Lietuvos Delegacijos pirmininkas ir Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. min. V. Sidzikauskas. Jis tokioje konferen

cijoje jau yra dalyvavęs 1961 m. Maniloje, Filipinuose. Grįždamas iš Saigono V. Sidzikauskas numato sustoti Indijos sostinėje New Delhi ir jei sąlygos leis, dar numato lankytis Bonnoje, kituose Vakarų Vokietijos miestuose ir gal Strasburge. V. Sidzikauskas ir New Yorką grįž lapkr. m. pradžioje. E.

KAS NAUJA KANADOJE

ABEJOJIMAI DĖL PASAULINĖS PARODOS,

kuri Montrealy ruošinama 1967 metais, Kanados federacijos 100 metų sukaktuvėms pažymėti. „London Ecenomist“ rašo, kad paroda paruošti reikiama mialirdo dolerių, o tokios sumos Kanada esą negalėsianiti, kaip kad būvė anksčiau, paškolinti iš New Yorko.

akis.

— Požeminio tramvajaus kasimas Montrealy vyksta sėkmingai. Jau yra pavyzdiniai vagonai ant pneumatinių ratų.

— Po pusės finansinių metų paaiškėjo, kad Kanados išdo deficitas 96,400,000 dol.

— Nutarta, kad Place des Arts teatro eksploatacijos deficitą dalinsis pusiau Quebeco valdžia ir Montrelio miestas.

— Nobelio literatūros premija paskirta graikų poetui — diplomatui George Seferiadis — Seferis.

Bet parodos ruošimas vyksta visu tempu, todėl Kanada ir nemano kitaip, kaip kad Pasaulinė paroda 1967 metais Montrealy tikrai įvyks.

KVEBEKO SEPARATISTAI NERIMSTA

Vadinamosios Kvebeko respublikonų partijos, kuriai vadovauja dr. Chaput, sekretorius Jean - Yves Dousset buvo nuvykę į New Yorką ir lankė įvairių valstybių delegacijas, kurias prašė paramos Kvebeko pastangoms atsiskirti nuo Kanados ir iš Kvebeko provincijos sudaryti atskirą valstybę.

— Montrelio universiteto vystymui paskirta 44 mil. dol.

— Jūrininkų s-gų kontrolei paskirti 3 kuratoriai: teisėjas V. Dryer, teisėjas R. Lippe ir M. Millard.

— Pasaulinės parodos reikalams Montrealis aneksuos Boucharville salą.

Pasaulio

LIETUV. BENDRUOMENĖS pareiškimas

Plačiame pareiškime sako ma:

PLB Valdyba savo siekiuose remsis dviem pagrindais.

Prigimtine bendruomene, kuriai lietuviai priklauso pačiu savo gimimu.

Lietuvos valstybė, nes valstybinė nepriklausomybė yra pagrindinė lietuvių tautos kilimo ir kūrybinio reiškinio sąlyga.

Prigimtinės bendruomenės lietuvių Bendruomenė, to organizuota išraiška yra Pasaulio lietuvių tautos kilimo ir kūrybinio reiškinio sąlyga.

Gi kova dėl Lietuvos laisvės yra kova už pagrindinę lietuvių tautos teisę.

Atsižvelgiant į minėtuosius pagrindinius siekimus, ir PLB V-bos veikla reikšis tomis sritimis:

1. Dėmesiu Lietuvos laisvės kovai. Jos sėkmingumas priklauso nuo vieningo ir atsakingo vadovavimo. Todėl PLB Valdyba taip pat sieks, kad Lietuvos laisvės kova tokią vietą, kaip ir atsakingą vadovybę turėtų. Ir tės buvusios PLB V-bos pradėtas politinių mūsų veiksmų vienyjimo pastangas.

2. Dėmesio lietuviškam švietimui. Atskirų kraštų bendrovių švietimo darbui derinti, programoms lyginti, vadovėliams bei kitoms mokymo priemonėms pasigaminti ir kitiems švietimo uždaviniams vykdyti sudaromas švietimo Skyrius Kultūros Taryboje.

3. Dėmesio tautinei kultūrai. Lietuvių mokslui bei menui kelti, apkritai atskirų kraštų b-nių kultūrinėms pastangoms derinti ir kultūriniam darbui planuoti bei gyvinti ir toliau veikti PLB Kultūros Taryba.

4. Dėmesio tautiniam solidumui. Šiam tikslui PLB Valdybai visų pirma rūpės, kad lietuvių pasaulėžiūrinės, srovinės ir kitokios skirtybės, natūralios laisvų žmonių gyvenime, nestelbtų tautinio jų broliškumo, ypačiai pabrėžtino svetur gyvenant.

Minimiems siekimams įgyvendinti taip pat reikalingos

atitinkamos priemonės ir būdai. Iš jų pabrėžiamai paminiame:

1. Gimtoji kalba lietuviui yra tautinės jo garbės reikalas ir raktas į dvasinius tautos lobius. Yra tradicinė jabolniskinė rašyba. Ji būtina ypačiai mokymosi ir gyvenimo sąlygoms.

2. Demokratinė santvarka yra esminė sąlyga demokratinėi Bendruomenės dvasiai ugdyti.

3. PLB Valdyba skatins individualinę kūrybą ir stengsis sudaryti palankius sąlyginius kūrėjui ir mokslininkui, kad jo darbas galėtų plačiai patarnauti tautai, išvystyti ir žmoni

4. Jaunimas laiko tekmeje perims vyresniųjų dirbamų darbus. Veikti išmokstama tik veikiant, todėl PLB Valdybai rūpės, kad jaunimas įsigytų B-nės darbu reikalingų nusiteikimų ir išpildytų. PLB Valdyba kreipsis reikiamą dėmesį jauni mo organizacijoms ir šauks laisvojo pasaulio lietuvių jaunimo kongresą.

5. Visų kraštų lietuvių bendruomenės yra gausesnės ir pažangesnės, kitų kraštų — mažiau gausios ir pajėgios. Taip pat nelygiai pasiskirsčiusios ir kultūros darbo pajėgos. Todėl PLB Valdybai rūpės, kad daugiau turėtų duotų mažiau turintiems — rengs menininkų, sportininkų ir kt. gastroles.

6. Būtina tokia pastogė, kur galėtų glaustis centrinė lietuvių biblioteka, meno galerija, muziejus, pasaulio lietuvių archyvas, muzikologijos archyvas ir kitos visos kultūrinės lietuvių išievybės vertybės. To dėl PLB Valdybai rūpės, kad Lietuvių Kultūros Namų kūrimo idėja būtų įgyvendinta ir ilgainiui taptų kultūrinio lietuvių centru.

7. PLB V-ba leis informacijai biuletenį „Pasaulio Lietuvi“.

8. Didesni darbai negalimi be finansinių išteklių, todėl PLB Valdybai rūpės, kad visų kraštų bendruomenės laiku ir tvarkingai atsiskaitytų iš jai pagal PLB Konstituciją priklausančių sumų.

PLB Valdyba.

KANADOS JŪRININKAI PRIĖMĖ VALDŽIOS KONTROLĘ

Kanados jūrininkai, vado vaujami SIU (Seafarers International Union), streiką dėl atlyginimo ir darbo sąlygų pagerinimo laimėjo. Bet per aštis riai SIU vado, C. Banks, pasta tytas klausimas, pataikęs į laibai jautrų metą (Kanada turė jo terminuotai išvežti užsieniu nupirktus Kanados javus), iššaukė federalinės vyriausybės įsikišimą. Dėl to Federalinis parlamentas priėmė jūrininkų sąjungas kontroliuojantį įstatymą. Valdžiai padėjo ta aplinkybė, kad Kanados Darbo

Kongresas, vedamas Jodoin, yra SIU opozicijoje, valdžiai palaikė. SIU opozicijoje liko ir „Canadian Maritime Union“.

Priėmus darbo sąjungų įstatymą, C. Banks pašaukė jūrininkų protesto kelionei į Otavą ir, nežiūrint, Kanados darbo ministerio Allan MacEachen įspėjimo, kad „maršas“ į Otavą nebus teisėtas, C. Banks vis dėlto ryžosi į žygį ir grąsino visuotiniu streiku. Ottawon buvo suvažiavę apie Nukelta į 8-tą psl.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą!
Už ištikimybę Kanadai!

For loyalty to Canada!
For liberation of Lithuania!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDZIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĘ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Québec, Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00

Amerika ir P. Amerika. \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50

Visur kitur\$ 6.00 Other Countries ...\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Reiktų apsižiūrėti ir peržiūrėti?

Daug kas mūsų lietuviška me gyvenime reiktų pertvarkyti, pagerinti, sumoderninti, nes yra neišsiaiškintų, pasensusių, trafaretu tapusių dalykų, atsilikusių nuo gyvenimo.

Kultūros kongresai, iš kurių laukiame naujų minčių, pasiūlymų, rekomendacijų ir pačių konkrečių veiksmų, kaž kaip nesiseka, gerai nevyksta ir po jų viskas beveik ir lieka tokia me pat stovyje, koks buvo lig tol. Po to vėl pradeda aimu nuoti, kad tas nepadaryta, tas ir užmiršta pajudinti, ir visa ki ta taip ir laukia naujo kongreso, kuriam jau ir entuziazmo trūksta.

Stai kai kurie faktai. Siemet minime Mindaugą. Bet ar mes jį tikrai minime at sidėje, kaip dera minėti Lietu vos valstybės kūrėją ir tautos vienytoją? Ar ne su jo vardu susieta ir Lietuvos valstybės pradžia? Ar ne tuo laiku, ku rių datą turėtų nustatyti istori kai, reiktų minėti kaip Lietu vos valstybės šventę?

Tikra nesąmonė minėti Lie tuvos valstybės šventę Vasario 16 dieną. Nes tai yra tikrai Lie tuvos atsikūrimo šventė, bet ne Lietuvos valstybės šventė. Kur Lietuvos valstybės susikū rimo data ir kur Lietuvos vals tybės šventė?

Kaž kas mums yra įtaigojės Lietuvos krikšto datą 1387 me tus, kai jau Mindaugas 1250 —1251 metais priėmė katali kų krikštą, jau daugiau kaip šimtmečių anksčiau? Kodėl mes savo istorijoje vis dar te berašome lenkišką, nebe lietu višką, Mindaugo, datą?

Ir bendrai lietuvių patys per daug išskėlė Vytautą Didį jį, kuris Mindaugui negali pri lygti daugeliu atžvilgiu. Min daugias Lietuvos valstybės kū rėjas. Mindaugas Lietuvos su artintojas su Europos vaka rais. Mindaugas Lietuvos kri kštytojas. Mindaugas Lietuvos ugdytojas, nes po Mindaugo Lietuva kilo, augo, plėtėsi. O po Vytauto Lietuva nusmuko, nes Vytautas nesugebėjo jos pastatyti į gyvybingus kelius.

Mindaugą Lietuvos oficia liai karūnuotąjį karalių, Lietu vos kūrėją ir jai gyvybės davė

ją mes turime įvertinti, gerai peržiūrėti iksiolinį nusistatę mą.

Merdi ir mūsų kai kurių as menų aptemdytas Lietuvos plotų klausimas. Nuolat pasiro do leidiniai, kurie klaidina žmones, neturinčius iš viso su pratimo apie Lietuvos ribas. Svetimšalis, prisiskaitęs lietuviš kos spaudos, šiandien jau tik rai neįstengia orientuotis, kokia Lietuva turėtų būti, jeigu mes patys nesiorientuojame. Net gi pasirodo vadovėlių, kuriuo se ant Lietuvos žemių užrašo ma tai Vokietija, tai Lenkija. Tikrai nuostabu: tokių klaidų gausu, bet niekas iš lietuvių ne padaro klaidos, uždedamas Lietuvos vardą, sakysime, ant Minsko, kurį ligšiol lenkai dar vadina „Minsk litewski“, arba kai kurie Amerikos žodynai, enciklopedijos, tiklami mes pa tys fatališkai linkstame į re dukciją. Ir šis klausimas kas met vis klumpsta giliau į dez orientaciją, ligi nesąmonių ir visiško nusivertinimo imamai.

Tarytum mes sutikome ir nę kiek nepakėlėme balso, kad Lietuvos okupantas atplė šė nuo Lietuvos, tegul ir so vietinės, visus rytinius Lietu vos plotus; visus pietinius plo tus, su anuomet buvusia Lietu vos kunigaikštį ir karalių re zidencija, jotvingių sostine Gardinu; visus vakarinius plo tus, beveik visą Mažąją Lietu vą. Ir mes beveik nieko dėl to nepasakėme ir nesakome.

„Gimtoji Kalba“ aimanuo ja, kad Lietuvos okupantas ne leidžia lietuvių kalbai laisvai natūraliai vystytis, augti, tobu lėti. Bet gi laisvame pasauly je esantiems niekas to netruk do, o čia irgi nieko nedaroma. Seniai jau visi matome, kad rė šybos reforma būtina, bet mū sų kalbininkai pabandė ir su gniužo, laikosi tos rašybos, ku rią, anot jų, varžo, trukdo ir žaloja Lietuvos okupantas.

Ar ne dekadansas mus užval do? Kad mes tylime? Kad ne reaguojame?

Kažin ką atneš ir būsimas kultūros kongresas, jeigu mes tampame apatiški, neveiklūs, nesirūštame į jokias reikalin gas atsinaujinimui reformas?

J. Kardelis.

TAUTOS FONDO

ATSTOVYBĖS KANADOJE

veiklos apyskaita iki 1963 m. spalio mėn. 10 d.

Pajamos:	\$\$	12. Ottawa	71,00
Kasos likutis		13. Fort William	57,00
1963 m. sausio 1 d. ...	3.184,13	14. Oakville	44,00
Aukos gautos iš šių TF-do		15. St. Catharines	34,00
atstovybių Kanadoje:		16. Lethbridge	30,00
		Viso pajamų ..	5.474,13
1. Toronto	500,00		
2. Hamiltono	350,00		
3. Delhi	275,00		
4. Winnipeg	158,00		
5. Edmonton	155,50		
6. Welland	121,50		
7. Vancouver	116,00		
8. London	113,00		
9. Rodney	100,00		
10. Windsor	86,00		
11. Calgary	76,00		

Išlaidos:

Išsiųsta Tautos Fondo	
v-bai į New Yorką 3.000,00	
Kalėdų sveikinimai Tėv.	
Žib. ir Nepr. Liet.	10,00
Viso išlaidų ..	3.010,00
Kasos likutis 1963 m.	
spalio 10 d.	\$ 2.464,13
Balansas ..	\$ 5.474,13
Šių metų aukų rinklaiva,	

Lietuviai veikia visur

V. Vokietija.

MINDAUGO 700 METŲ
MIRTIES MINEJIMAS
HANOVERIJE

Hanoverio, Vak. Vokietijos, lietuvių bendruomenės v-ba rugsėjo 14—15 ruošė tur tingą Mindaugo mirties minėjimą. Lietuvių bičiulis latvis dr. Julijus Bračas skaitė paskaitą apie Mindaugą, plačiai nu šviesdamas vienintelio Lietu vos karaliaus asmenį. Antrą paskaitą apie tautą ir valstybę skaitė dr. J. Norkaitis. Pamal das laikė kun. A. Šarka, pasa kęs ir turiningą kalbą minėji mo dalyviams, kurių buvo su sirinkę apie 100. Salzgitter - Lebenstedto lietuvių bendruo menės naujai atgaivinta šokių grupė pradžiugino dalyvius tautiniais šokiais. Pažymėtina, kad šokių grupę mokė vokie tis A. Heimann, vedęs lietu vaičių. Žemųjų Sochų vyriau sybės atstovas, ministeris p bėgėlių reikalams Hoft savo sveikinimo rašte linkėjo susi rinkusiems minėjimam lietu viams ko didžiausios sėkmės.

J. Amerikos V.

JEI ATVAŽIUOSITE
Į WASHINGTONĄ,

o pats geriausias laikas lankyti šį miestą ir jo apylinkes rudenį — spalio mėn. ar pavasarį — balandžio mėn. japoniskom vyšniom žydynt. Turizmo kny gose Guide Book yra aprašy tos visos turistams patartinos lankytų vietos, aš jų neminėsiu, noriu tik paminėti įdomiausias lietuviams pamatyti vietas.

Lietuvos Pasiuntinybė.

Prie įėjimo durų Lietuvos valstybės herbas — Vytis. Pa junti, kad čia yra Laisvosios Lietuvos testinimo dalis, lietu viškos žemės sklypelis. Įėjus vidun, viskas byloja apie Ne priklausomos Lietuvos buvimą: čia: Tamošaitienės austas kili mas, skulptūros dirbiniai, dar bo kabinete visų Lietuvos pre zidentų portretai. Antrame aukšte — Lietuvos trispalvė, virš židinio Vytis, rankų dar bo lietuviški kryželiai. Salione šilku išmuštos sienos, viskas mylinčia širdim ir ranka mūsų buvusių ir esamų atstovų užlai koma. Prie sienos vitrina su gintarais, velykiniai margučiai, iš Sibiro gautas iš duonos pa darytas rašančius ir kiti kiek vienam lietuviui brangūs daly kai. Pasiuntinybės globoje yra rūpestingai užlaikoma didžiulė lietuviškų lėlių kolekcija — lietuviškos vestuvės.

Kongreso bibliotekos

pagrindiniai rūmai — vienas iš pačių gražiausių pastatų Wa shingtone. Čia susispietę apie 30 lietuvių vieni dirba grynai bibliotekos darbu, kiti atlieka įvairius tyrinėjimus susirius su Kongresu, įvairiais dokumen tais ir bibliotekoje esančiomis knygomis ir t. t. Kongreso bib lioteka turi apie 10 milijonų knygų, labai išpūdingą ir dide lę skaityklos salę. Tuose pat riumuose vyksta ir įvairios pa rodos. Savo kolekcijose biblio teka turi įsigijusi ir kelių mūsų dailininkų darbų (Jonyno, Viesulo ir kitų).

iš 20 esančių apylinkių, dar ne užbaigę ir iki šiol dar Centrai aukų neprisiuntę šios apylin kės:

1. Montrealio.
2. Sudbury.
3. Saulst St. Marie.
4. Pambroke.

TF-do Atst. Kanadoje tiki, kad visos atsilikusios apylinkės iki galo šių metų surinks joms įprastą sumą aukų, atsiųs ją Centrai ir figūruos spaudoje skelbiamoj TF-do metinėj apyskaitoje.

Ta proga TF-do Atst. reiš kia nuširdžią padėką visiems TF-do Įgaliojiniams ir apyl. v-boms už jų darbą ir pasiaukoji mą, organizuojant aukų rink liavas, o taip pat dėkoja aukų rinkėjams, kurie lankė lietuvių namus, prašydami aukos, o di džiausia padėka tenka visiems geros valios lietuviams, auka vusiems pavergtos Tėvynės laisvimiui.

TF-do Atstovybė Kanadoje.

Kitas lietuvių susibūrimo centras, tai

Amerikos Balso lietuvių skyrius.

iš įvairių skyrių apie 40 kalbų siunčiamos žinios už geležinės ir bambuko uždangos. Čia yra parodos ir teikiami paaiškinimai atsilankiusiems, supažindina ma kaip perduodamos ži nios į tolimiausius kraštus, ko ki yra tų žinių perdavimo bū dai ir tikslai.

Valstybės Departamentas

turbūt yra mažiausia lietuvių turistų lankoma vieta. Ir čia yra dalykų įdomių pamatyti ir pasiklausti. Įėjus iš „C“ gat vės (tarp 21 ir 23 gatvės) pa tenkama į didžiulę salę. Prie šais didžiulė stiklinė siena į kie mą, nusagstyta įvairių valsty bių vėliavomis, išrikiuotomis al fabetine tvarka. Jų tarpe, be veik eilės viduryje, žėri ir mū sų trispalvė, po ja užrašas LIT HUANIA. Kiekvieną kartą įėjus į tą salę lyg ir jauti parei gą prieiti arčiau pasveikinti sa vo trispalvę ir paskaityti taip gerai žinomą Lietuvos vardą turintį vietą čia Valstybės De partamente.

Be to, atvykę turistai turi teisę nueiti į spaudos konferen cijas ir duoti paklausimus. Tos specialios

spaudos konferencijos

vyksta antrame aukšte, kamb. nr. 2925, vadinamoje East Au ditorium, pirmadieniais, trečia dieniais ir penktadieniais 9 v. 30 min. ryto. Įėjimas iš 21 gat vės.

Baigiamoje įruošti didžiulė je

katedroje Shrine

lietuviams yra skirta puiki vie ta Siluvos Marijos koplyčiai įruošti. Įėjus per pagrindines duris, einant į altorių, dešinia me šone antroji koplyčia vie ta. Lygiai priešais kitame šone bažnyčios yra tokia pat lenkų Čenstachovo koplyčia skirta vieta. Šiuo laiku mūsų koply čios vietoje yra pastatytas Ši luvos Marijos paveikslas, prie jos dega žvakės ir yra parašy ta, kad čia yra statomoji lietu vių šventovė. G. G. K.

ATSISAUKIMAS

Pasaulinė Paroda New Yor ke jau čia pat. Laisvojo pasau lio lietuvių dalyvavimas joje jau patvirtintas. Rugsėjo 28 dieną sutartį pasirašė Pasauli nės Parodos Nationalities Da ys Program komiteto direkto rius Walter Bacab ir Jokubas J. Stukas lietuvių komiteto Pa saulinei Parodai vardu. Lietu vių Diena Pasaulinėje Parodo je bus rugsėjo 24 dieną, sek madienį. Tos dienos vakare ir naktį parodos parko fontanai nušvys lietuviškais spalvo mis.

Tikimas lietuvių pasirody mas Pasaulinės Parodos milio ninei žmonių miniai priklausys nuo mūsų visų Amerikos ir Ka nados lietuvių nuširdaus ben dradarbiavimo ir aukų.

Informacinė knyga apie Lietuvą, brošiūros, lapeliai ir kita propagandinė medžiaga baigiama redaguoti. Meno sek cija, vadovaujama Elenos Kul ber ir dail. Al. Merker irgi jau baigia tvarkyti dailės eks ponatus. Sporto sekcija vado vaujama A. Vakselio ir Z. Ju rio tvarko visas sporto šakas pasirodysiančias. Pasaulinėje Parodoje. Balso reikalų vedė jas kun. L. Jankus su agr. V. Butkiu varsto įvairias Pasau linės Parodos istaigų duris, jie škodami vietos meno ekspona tams.

Lietuvių Pasaulinei Parodai Komitetas New Yorke, kiek liečia parengiamuosius darbus varo pirmyn visu smarkumu. Komiteto nariai paaukojo ne tik atostogas, bet ir po sun kaus darbo poilsio laiką. Jų šū kis — tikslas turi būti įvykdy tas!

Milžiniški pasirodymo dar bai bus atlikti paties Lietuvių Pasaulinei Parodai komiteto, bet jų tinkamas įvykdymas pri klausys nuo visų Amerikos ir Kanados lietuvių dosnios ir Nukelta į 7-tą psl.

MOKSLAS IR TECHNIKA

NAUJAS ALIUMINIO
GAVYBOS BŪDAS

Aluminis naudojamas kart plačiau. Ligšiol jis buvo gaminamas elektrolizės būdu iš boksitų, kuriuose jo būna 45 —60 proc. ir kurių telkiniai paskirstyti žemėje labai nevie nodai. Molyje yra apie 20 pro centų aliuminio, ir molio esa ma visur kiek tik reikia. Ta čiau gaminti aliuminį iš molio neapsimokėjo, nes prieš prade dant elektrolizę tekdamo molį įsodrinti. Pagaliau sukurtas paprastas ir rentabilus įsodrini mo metodas. Molyje esantis aluminis ištirpinamas sieros rūkštimi, ir gaunamas sulfatas. Panaudojant kristalizaciją, ali uminio sulfatas išskiriamas ir paverčiamas oksidu, iš kurio elektrolizės būdu gaunamas aluminis. Tirpinimui panaudo ta sieros rūkštis gali būti pakar totinai išnaudojama. Panašiu būdu iš molio galima gauti ir geležį.

RADIOLOKATORIAI
IŠPEJA POTVYNIUS

Potvyniai padaro didelių nuostolių, ypač kai gyventojus užklumpa netikėtai. Dabar į pagalbą žmonės ateina radio lokacija. Ji jau plačiai naudo jama meteorologijoje liūtmis išpėti. Radiolokacinis įrengi mas registruoja kritulių ilges nį laiką ir matuoja jų intensy vumą. Iš gautų duomenų pada romos išvados dėl galimų pot vynių.

ELEKTRINIS TRINTUKAS

Šveicarų firma sukonstravo elektrinį trintuką braižytojams, projektuotojams ir konstrukto riams. Mažas, bet galingas šio prietaiso motorukas įjungia mas tiesiog į tinklą. Trintukas yra 71 mm ilgio, strypuko for mos, įdėtas į tvirtą, patogų ap taisą.

● Vilniuje gastroliavo lenkų bosas, žymus Varšuvos operos solistas, B. Ladsz, dainavęs Mefisto ir Don Bazilio.

CHIRURGIJOS
PASISEKIMAS

Profesorius A. Višnevskis sukūrė naują metodą, pagal kurį žmogaus smegenims gali būti dirbtiniu būdu tiekiamas kraujas. Metodas jau davęs gerų rezultatų operuojant pacien tę, sergančią sunkia širdies yda. Jos smegenys operacijos metu 19 minučių buvo išjungti iš natūralios kraujų apytakos, ir kraujas jiems buvo tiekia mas iš specialaus aparato. Prietaisą pagamino Maskvos eksperimentinės chirurginės aparatūros mokslo tyrimo institutas.

MAGNETAS — APSAUGA
NUO RADIACIJOS

Jieškant patikimos apsau gos kosmonautams nuo radia cijos, kai kurių tyrinėtojų žvilgsniai nukrypo į magnetą. Laikoma, kad, pagaminus kos minį laivą iš imagnetinto me talo taip, kad jo viduje nebūtų magnetinių jėgų, bus suda rytas aplink laivą galingas magnetinis laukas, kuris sulai kys kosminę radiaciją. Neaiš ku viena, kaip stiprus magneti nis laukas paveiks organizmą. Kai kurie eksperimentai rodo, kad 100,000 gausų stiprumo laukas užmuša gyvus organiz mus arba jiems pakenkia.

ELEKTRINĖ ANTKLODĖ

Praėjusi žiema buvo šalta. Šaltyje sėkmingai buvo išban dyta viena pirmųjų Europoje grindinio apšildymo sistemų, veikianti Edinburge nuo 1959 m. gruodžio mėnesio. 5000 kv. metrų ploto „elektrine ant klove“ buvo aprūpinta viena įkalmiausių miesto gatvių. Nors termometras rodė 10° žemiau nulio, gatvė nebuvo nei apledėjusi, nei apsnigta. Šiai „antklovei“ reikalingas galin gumas sudaro 900 kilovattų. 70 km ilgio kabelis nutiestas po 4 cm storio asfalto sluoksniu. Elektros energijos tiekimas au tomatiškai reguliuojamas.

Atsakymas J. Vilkeliui

„Liaudies Balsas“ kažkodėl nepaprastai susidomėjęs J. Kardeliu. Nėra LB numerio, kuriame nebūtų jo „garbei“ straipsnio. O 39-me nr. Jonas Vilkelis išdrožė ilgoką straips nį.

Labai gaila, kad J. Vilkelis taip nekultūringai pasirodė. J. Kardelis apie Vilkelių buvo susidaręs kitokią nuomonę. Jis pažįsta jo vieną brolį, rimtą vyrą. Manė, kad ir montreliš kis rimtas, kultūringas ir sąži ningas asmuo. Ypač tokia nuo monė sustiprėjo, kai pirmajai Kanados lietuvių ekskursijai grįžus iš Lietuvos, pasigirdo ži nių, kad pp. Vilkeliai susirū pino tėvų gelbėjimu iš Sibiro. (Tada pp. Vilkeliai „Nepri klausomai Lietuvai“ paremti paaukojo pinigų ir prašė pa skelbti jų pavardę). Dabar tik tai J. Vilkelis pasakė, kad Si biran buvo išvežti ne tik tie vai, bet ir jo broliai, o vienas jų ir dabar ten esąs. Tat arti mūsų žmonių užjautimas J. Kar deliui atrodė žmoniškumo pa sireiškimu. Deja, apsirakta. Ma tyti, fanatizmas, — šiuo atve ju politinis, — daro žmogų ne sąžiningą ir nekultūringą.

Gaila man savo įsivaizdavi mo griuvimo, bet J. Vilkeliui turiu pasakyti teisybę: jo strai psnis perdėm klaidingas su pramanytais J. Kardeliui kalti nimais.

Kardelis lietuvių lankymasi Lietuvoje laiko teigiamu daly ku ir visiems, kas tik tai gali vykdyti, pataria vykdyti. Taip bu vo ir ši kartą. Deja, ne visi gauna vykdyti leidimus. Kas J. Vilkelio buvo pasakyta pra nešime, ne vienas J. Kardelis grįdėjo, todėl nėra prasmės dėl to ginčytis. Jeigu J. Karde lis dėl pranešimų padarė savo kritiškų, jo manymu, tiesą at statančių pastabų, tai dėl to ga lima būtų ginčytis, bet J. Vil kelis apie tai nieko nesako, tat ir temos tam nėra.

Tegul J. Vilkelis apie J. Pa leckį J. Kardeliui nieko nesa ko, nes J. Kardelis J. Paleckį gerai pažįsta, visokių atveju geriau, negu J. Vilkelis. J. Kar delis labai gerai žino ir gyveni mo sąlygas Lietuvoje, todėl J. Vilkelio leidžiami užuolai dos (temdymo) dūmai reika lui nepadės.

Jeigu J. Vilkelis nori padėti Lietuvai, sovietinei, bolševikų neva valdomai Lietuvai, tai jis turi pasakyti apie Lietuvos pa dėtį teisybę: Lietuva okupuota, išnaudojama. Tegul oku pantas pasitraukia iš Lietuvos, tada ir komunistų tvarkomai Lietuvai bus geriau. Šita, J. Kardelis neabejoja, J. Vilke liui pasakė ir broliai.

Pagaliau, tegul nei J. Vilke lis, nei „Liaudies Balsas“ J. Kardeliui nepriekaištauja nei IX forto, nei Pirčiupio, kurie yra gėda bendrai žmogaus, kas tą padarė. Kad taip yra, J. Vilkelis galėjo žinoti, kad J. Kardelis apie Pirčiupį per spausdino „Nepriklausomoje Lietuvoje“ visą brošiūrą, išleis tą Lietuvoje Bet J. Kardelis tu ri pabrėžti, kad ne propagan dos tai reikala. O kas už Pir čiupį, Katyną, Praveniškes ir t. t. kalta, tai ateityje pasakys dar istorija, ne sovietinė pro paganda, nors mes tą gerai ži nome.

Ir IX fortas: J. Kardelio bent tiek prisidėta, kad bent šimtinė žmonių jo išvengė. Ir tas nebūtų pasakyta, jeigu ne Šis J. Vilkelio kaltinimas. Nes žmoniškumą vykdyti yra kiek vieno žmogaus pareiga.

Tenka džiaugtis, kad liki mas J. Vilkeliui ir jį pana šiems neįdėvė galingesnių įna gių, kaip kultūringai neapval dytas liežuvis, nes tokie žmo nės daro ir Pirčiupius, ir IX-tus fortus, ir Osvancimus ir Katy nus.

Deja, bet taip yra.

J. Kardelis.

Lietuvos Golgotos kelias

RAŠO INŽ. PRANAS ZUNDĖ

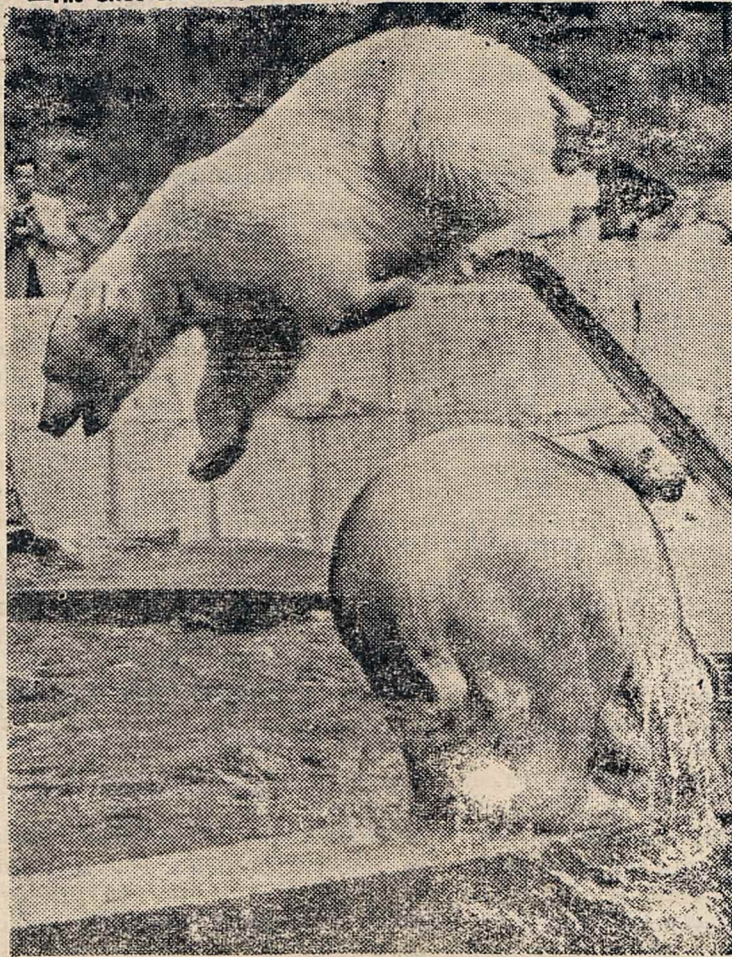
2.

Lietuvos ūkio raida po karo taipogi jau turėjo keletą ryškių laikotarpių. Nacionalizuota pramonė pirmiaisiais metais sunkiai kovėjo su įvairiais atstatymo sunkumais. Iki 1950 metų Lietuvos pramonimas esmėje apsirėškė tik karo metu sugriautų ir apardytų įmonių atstatymu. Pirmoje eilėje buvo atstatomos tokios įmonės, kurios atrodė Maskvai labiau pageidautinos visos Sovietų Sąjungos mastu. Sekančiame dešimtmetyje, šalia atstatytų įmonių, intensyvesnio eksploatavimo, buvo pastatyti ir eilė naujų fabriku, kaip tai turbinų fabrikas Pergalės Kaune, dviračių fabrikas Šiauliuose ir kiti. Tie metai buvo drauge ir intensyvaus Lietuvos išnaudojimo metai. Krašto interesų nepaisymas pasireiškė vi su nuogumu. Sakysime, nors Lietuva labai stokojo trąšų, vienintelis egzistavęs trąšų fabrikas Klaipėdoje buvo uždarytas. Nors Lietuvai buvo labai reikalingos žemės ūkio mašinos, žemės ūkio mašinų pramonė Lietuvoje nebuvo vystoma. Nors buvo begalo didelis statybinių medžiagų trūkumas ir nors vietoje buvo visos reikalingos žaliavos, ta pramonės šaka taip pat buvo beveik nevystoma, o vienintelio Akmenės cemento fabriko produkcija visa išgabenama į kitas Sovietų Sąjungos statybas. Net ir pats Lietuvos TSR Mokyklų

Akademijos Ekonomijos Instituto direktorius K. Meškauskas savo knygoje „Tarybų Lietuvos industrializavimas“ 1960 metais pripažino: „Tarybų Lietuvos respublikoje artimiausioje perspektyvoje yra būtina pašalinti tuos žymius trūkumus, kurie daugiausia susidarė dėl buvusios iki 1957 m. griežtai centralizuotos valdymo sistemos pramonėje ir statyboje“.

Žymiai intensyvesnis Lietuvos pramoninimas prasidėjo 1960 metais, kuomet buvo paleista 90,000 kilovatų pajėgu ma Kauno elektrinė, o vėliau — 1962 metais — ir Elektrėnų jėgainė, kuri galutino 900,000 kilovatų pajėgumo būsiant viena didžiausių šiluminių jėgainių visoje Sovietų Sąjungoje. Iki 1960 metų krašto energetinis ūkis toli gražu ne patenkino pramonės reikavimų ir metai iš metų vis daugiau atsilikdavo. Lietuvos planuotojai visą laiką pageidavo vandens jėgainių ir buvo jau suplanuota visa jų kaskada ant Nemuno. Tas suprantama, nes, sakysime, tokia Elektrėnų šiluminė jėgainė, kuriai kurą tiekia dujotiekis iš Ukrainos, savotiškai simbolizuoja Lietuvos priklausomybę nuo Maskvos, nekalbant jau apie tam tikrus grynai ekonominius išsikišimus. Maždaug vienu metu su tų elektrinių statyba Lietuvoje buvo pradėta statyti visa eilė didelių įmonių,

—The Globe and Mail, Toronto.

Baltieji lokiai randa sau malonų atsigavimą nuo šilumos vandenys.

kaip tai mineralinių trąšų fabrikas Kėdainiuose, televizijos mazgų fabrikas Panevėžyje, metalo liejykla Petrašiūnuose, sintetinių medžiagų fabrikas Kaune ir kitos, kurios, kai bus užbaigtos ir dirbs visu pajėgu, turės labai didelės įtakos Lietuvos ūkinei struktūrai. Su nauju įmonių įvedimu smarkiai auga ir darbo jėgos poreikis kalavimas. Numatyta, kad Lietuvoje bus ypatingai plečiama mašinų gamyba, elektros ir radiotechnikos pramonė, kai kurios metalo apdirbimo pramonės šakos ir ypatingai elektros motorų, elektrinių matavimo ir automatinių registruojančių priemonių, buitinių elektros reikmenų, metalo apdirbimo staklių, grąžtų ir kit. gamyba.

Žemės ūkis vis dar tebėra sovietų ūkinės sistemos silpniausia grandis.

Tuoju po karo sovietai ūkininkų atžvilgiu laikėsi savotiškos Nepo taktikos: buvo vykdoma dar 1940 metais pradėta žemės ūkio reforma, bet nuo kolektyvizavimo pradžios Atkelta iš 6 psl.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

PROFESIONALAI NUGALI

Pasikeitus po antro pasaulinio karo Europos politiniams žemėlapiui, pasikeitė senojo žemyno taip pat ir sportinės veidas, nes i mėgėjų eilės įsi spraudė Sov. Sąjungos sportininkai — profesionalai, kurie pradeda diktuoti visam Europos sportiniam gyvenimui. Tuo klausimu, įvairios tarptautinės sporto sąjungos, plačiai diskutuoja savo suvažiavimuose (paskutinis toks pavyzdys — Tarptautinio Olimpino Komiteto posėdis pereinantį savaitę Bonoje, kur daugumas narių pripažino S. S-gos profesionalizmą), tačiau nesuranda „vaisių“ jam pagydyti.

Tikrumoje, tie „vaistai“ yra. Ir tai labai paprasti, visiškai nesudėtingi, tačiau... su risti su diplomatija ir politika, kuri šiandien labai tampriai su rista su sportiniu judėjimu ne tik pačioje Europoje, bet ir visame pasaulyje. Išbraukti Sov. Sąjungą iš mėgėjų eilių, tuo pačiu uždaryti jai kelią į bet kokias tarptautines rungtynes. Susikompliciuos bendra padėtis, vėl prasidės demaršai, garsoji rusiška „niet“, ir t. t. Vis kas paliekama ramybėje, nes to reikalauja vakarų pasaulio užsienių reikalų departamentai, nenorėdami paastrinėti bendros politinės padėties.

Tad ir nėra ko stebėtis, kad šiemetinės Europos vyrų krepšinio pirmenybės, dingus iš Europos žemėlapių krepšinio tvirtovėms — Pabaltijo valstybėms — laimėjo Sov. Sąjungos profesionalai krepšininkai,

baigmėje nugalėję Lenkiją 61:45 (37:18).

Pirmenybėse dalyvavo 16 valstybių, padalintų į du po grupius. Dvi pirmosios kiekvieno pogrupio valstybės pateko į pusiaubaigmę: Sov. Sąjunga, Vengrija, Lenkija ir Jugoslavija (pasaulio meisteris). Dėl delė staigmena buvo Lenkijos laimėjimas prieš Jugoslaviją 83:72, o S. S-ga (už ją žaidė taip estai ir latviai) gan lengvai susitvarkė su Vengrija — 89:51. Trečią vietą užėmė Jugoslavija, nugalėdama vengrus 89:61. Toliau komandos pasiskirstė vietomis taip: 5) Bulgarija, 6) rytinė Vokietija, 7) Ispanija, 8) Belgija, 9) Izraelis, 10) Čekoslovakija, 11) Rumunija, 12) Italija, 13) Prancūzija, 14) Suomija, 15) Turkija, 16) Olandija.

Kaip matome, pirmas šešias vietas užėmė komunistinio bloko tautos, remiamos valstybės biudžeto, kadangi oficialaus profesionalizmo ten nėra. Sportininkai jokio darbo ne dirba, kartais „figūruoja“ fabrikų darbininkų sąraše, nuolatinę paramą gaudami iš valstybės, kuri kiekviename sportiniam laimėjime, įžiūri didelę komunistinės ideologijos pagandą. Nežiūrint to, geriau siu tryluktųjų Europos krepšinio pirmenybių žaidėjų buvo pripažintas ispanas Rodríguez. Nuostabiai žemas vietas užėmė Italija ir Prancūzija — N. Lietuvos stiprūs krepšinio prieštai.

K. B.

Nukelta į 6-tą psl.

LITUVIŠKOS PROBLEMOS

Lietuvio tautinė misija išeivijoje

DR. V. VYČINAS

3.

Visuma,

kurioje žmogus praleidžia visą savo gyvenimą nuo gimimo iki mirties, turėdamas atvirą veidą jai, yra pasaulis. Pasaulis teikia daiktams prasmingumą ir yra realusis negu daiktai, nes jis priklauso stipriai siose gamtos jėgose — dievų rankose. Už savą pasaulį reikia kovoti ir mirti; jį reikia mylėti, ir jam reikia pavesti save, nes jis stovi aukščiau už daiktus ir žmones. Aukščiausiosios jėgos viską nulemia. Lietuvis, pakilęs iš patalo rytą, nežino, kokie bus jo dienos darbai: jei bus giedra, jis džiūvins sieną, jei Perkūnas sius į žemę lietuvių ir žaibus, jis tvarkys ūkio padargus. Lietuvis nežino, ko kas bus metų derlius; — nežino ar stalias bus apūpintas rugių grūdų. Jis nežino, ar laimingas ar kančiomis perpildytas bus jo gyvenimas; ar gims tančio kūdikio riksmas bus kupinas gyvastingumo, ar gal jis bus užslopintas šaltos Pikulio rankos. Tiktai kas turi atvirą veidą Visumai, yra dievų ar tumoje. Žmogus yra išstatytas aukštesniųjų jėgų judėjimui yra suvokimas to, kas viską saisto ir nulemia — yra išmintis. Šių dienų racionalistai, kai suprastas pasaulis, kame nėra aukštesnės jėgos už žmogaus protą ir jo planavimą, nėra pasaulis tikra prasme, bet jo perversija, la monde cas sée.

Artojielis

nėra tik asmuo, kuris aria laukus, žino dirvonus ir pūdymus, žiemkenčius ir vasarojus bei jų priežiūrą, sodus ir daržus, padargus ir gyvulių užlaikymą, metų laikus ir vėją, debesis ir vandenį, dainas ir raudas, žmonių meilę, pagarbą tėvams ir vaikų auklėjimą, karo žygius ir mirtį dėl tėvynės. Artojielis yra tikra prasme artojielis kada jis žino Visumą — pasaulį, kurs saisto ir laukus ir dirvonus, sodus ir daržus, padargus ir gyvulius, vėjus, debesis ir vandenį, dainas ir raudas, šeimą ir jos meilę, tėvynę ir mirtį už ją. Artojielis yra artojielis žinodamas savo dievus. Kralikausko

„Titnago Ugnis“

parodo, kad lietuviams žemė buvo šventa. Tokia buvo ugnis, saulė, žaliai. Šventi buvo vandenys, lietūs, gojai, miškai, upės ir ežerai, akmenys ir kalnai. Šventumas lietuvių anks tyvoje kultūroje nebuvo šventumas ir krikščioniška prasme: jis nebuvo antgamtinė palaima. Šventumas, kaip Visuma savo gelmėje, buvo gilia prasme reali (igalinanti realumą) viską saistančios Gamtos jėga — žemė ir dievai.

Realybėje reikšėsi jėgos, kurios pabrėžė žmogų jo mažybėje. Jos saistė ir lėmė visą komplikuoatą, gaivalingą, įvairingą, šėlstantį, taikingą, gaivinantį, raminantį, turtingą, dovanas nešantį, nualinantį, nekinantį bangavimą. Šitos jėgos buvo Visumos jėgos. Dėl jų viršdaiktiskumo ir virš žmoniškumo jos tinkamai buvo laikomos šventomis. Lietuvių didybė, Žemyna, Perkūnas, Laima, laumės, ir net žalčiai buvo šventi ne savyje, bet kaip Gamtos visumos pagrindinės apraiškos.

Gamta lietuviams

nebuvo tik audros, vandenys, ugnys, vėjai, lietūs. Ji buvo visą realybę. Žmogus, jo atsiekimai ir kūrinių bei padarinių, tautų gyvenimo įvykiai ir žygiai — buvo tų pačių Gamtos (Visumos) jėgų bangavimo aspektai. Gamta lietuviams buvo tas pats, kas physio graikams.

Graikų dievai

— lygiai kaip ir lietuvių — priklausė Gamtos visą saistančiam, viskam vieta duodančiam, nepailstančiam bangavimui. Dievai buvo pagrindinės Gamtos jėgos, kurios savo ruožtu saistė įvairias, joms suordinuotas sritis. Dievai tvarkė ir dominavo daiktus ir žmones; jų tarpusavio santykius — žygius, meilę, neapykantą. Žmogus nebuvo paliktas savo sauvalai (kaip šiandieninis modernus žmogus): jis buvo apsupamas aukštesniųjų jėgų, kurioms jis turėjo paklusėti. Tas paklusimas nebuvo būtinybės aklas paklusimas, bet laisvas: lietuvis galėjo pasipriešinti dievų valiai. Tuomi jis už

sitraukia dievų rūstybę. Tikru moje ir paklusdamas vieno dievo, jis užsitraukia kito dievo rūstybę, o nepaklusdamas kurio dievo, jis įgauna kito dievo malonę. Tokia jau yra Gamtos tvarka, kame šviesa negalima be tamsos, šaltis be šilumos, ramybė be audros, gyvenimas be mirties, ir t. t. Jei niekad nebūtų nakties, mes ne žinotume kas yra diena, jei niekad mes nemirtume, mes nežinotume, kad mes gyvename.

Graikai per savo objektyvias kultūrinės apraiškas sugėbė suteikti savo dievybėms realiai apčiuopiamą charakterį. Kadangi jų kultūra buvo kylanti iš Gelmių, todėl ji likosi nemirštanti. Pas juos buvo visa eilė pagrindinių Visumos jėgų, dominavusių įvairias gyvenimo sritis: Poseidoniui priklausė vandenys, Demetriui — žemė, Artemidei — laukinė gamta, Apolonui — šviesa, muzika, kultūra ir spekuliatyvinė išmintis, Atenai — išplanavimas ir įvykdymas įvairių žygių ir bendrai praktiškoji išmintis, Afroditei — grožis ir meilė, ir t. t. Visos šitos dievybės aiškiai pabrėžė, kad ne žmogus yra aukštesnė realybė viršūnė, kuriai viskas būti pajungta (kaip šiandieniam žmogui, bet dievai. Gamta kaip physio nebuvo sritis atsisakoma nuo dvasios, bet buvo dvasingumas intensyviausia prasme — Gelmių dvasingumas.

Būdamas žemės sūnus, artojielis mylėjo ir pažino ją. Žemė maitina žmogų, rengia ir šildo jį; ji priglaudžia jį po mirties. Žemės dirbimas yra šventa apeiga. Taipgi ir visi kiti darbai turi šventumo aspektą. Artojielis pasiekia savo didybę — ne spindinčią, bet pilką, tačiau šventą — per žemę. Žemė tai nėra tikta jūoda, sunkus elementas. Ji yra pati Žemyna globojanti visą kas daiktaiška ir kas gyva. Artojielis yra Žemynos sūnus. Žemė ryškėja savo žemiškumu upių tekėjime, ežerų žvilgėjime, dirvos derlingume, javų pūtime, obelių žydėjime, javų augime, gyvulių prieauglyje ir

kūdikio gimime. Jos lobius iškelia medžių augimas, gėlių grožis, gyvulių jėga, kūdikio riksmas, vyro išmintis, žmonos rai mergelės meilė ir žmonių žygiai, darbai ir kūrinių. Ne žmogui priklauso žemė, bet žemei žmogus.

Lietuvis bėrė sėklą į žemę ne dėl to, kad jis taip sugalvojo ar išplanavo, bet dėl to, kad žemė yra sėklai gyvenimą ir augimą teikianti. Žemei išdirbti, žmogus pasigamino padargus. Iš kur jis juos ėmė? Pati žemė jam nurodė jų būdą ir esmę. Žemė yra visu ma, o padargai tik žemės visu moje yra padargais. Toks, o ne kitoks, žemės pobūdis, jos velėna su žolių šaknimis išsukė tinkamą jai varstytį arklą.

Žemė,

ne kas kita, privėdė prie arklio, šuns ir kitų gyvulių prijaukinimo. Žemė — turtų šaltinis — iš savo iščiaus kėlė ir maitino visą gyvūniją. Suvokdamas žemę — dalyvaudamas jos išmintyje — senovės lietuvis žinojo, kokie turi būti jo padargai ir kaip jis turi užlaikyti žemės gyvūniją. Šituo būdu žmogus buvo žemės veiksmų tęsinys.

Lietuvis pynė pintines bulvėms sudėti, audė maišus grūdams supilti, darėsi klumpes apsaugoti kojai nuo žemės šurkštumų, rengėsi žemės tikiamu linu apsidenkti nuo šalčio ir vėjo žvarbumų. Jis dainavo dainas, kuriose skambėjo

Žemės grožis

su jai priklausančiomis realybėmis, kaip gegelės, nendrės, paukštiniai debesėliai, rūtų darželis, linrovis, šienplovys, dirvonų arimas, miško kirti mas, žmonių vargai ir jų meilės kančios.

Meilės kančios žemiškumas — dažniausia glūdėjo šeiminiui ar anytos šurkštume. Kai namų šeiminkas neleidžia dukteriai tekėti už neturčiaus arba neduoda jai dalies, jis tai daro dėl žemės. Žemės išlaikymas yra šventas: visa kita yra jam subordinuota. Namų šeiminko dėmesyje yra šventa žemėlė, kuri yra dievų buveinė. Jis nesiekia sau asme

ninės laimės, bet taipgi ir jo artimųjų laimė jam yra mažiau svarbi negu dievų valia. Kas gi yra jo ar jo šeimos narių asmeniška laimė? Ji yra blėstanti ir be turinio. Tik dievų esmė yra turininga ir pastovi, nes ji yra šventa.

Asmeninė laimė

turi nusilenkti žemės šventumui. Kaip tik čia ir glūdi šiesūro ar anytos šurkštumas: dievai ir jų valia stovi aukščiau, negu žmonių norai ar laimė. Kadangi Žemė yra dieviška, šeiminkas, namų viešpats (gaspadorius), arčiau suprasdamas Žemę, nešioja savyje Žemės išmintį — Žemynos kultūrą — ir tuo būdu jis geriau žino kokia yra Visumos tvarka, kokie yra žemės įstatymai. Tik jis gali užbrėžti kelią sau ir jam priklausančioms šeimos nariams, o šie turi paklusti.

Lietuviui skaldyti žemę ar ją padalinti buvo šventvagystė, savivaliavimas, pajungimas savo asmeniškai naudai to kas yra šventa. Meilė turi lenktis tam, kas svarbiausia — žemei. Šeiminkas nori turčiaus žemės, o žmogaus kurs myli žemę ir moka ją dirbti. Kas jam dukters labas? Tik žemė yra pilna išventa, o žmogus įgauna šventumą dirbdamas ją, jai tar naudamas, jai pasiaukodamas — būdamas artojieliu.

Artojieliškumas

nėra „farmeriavimas“, kaip pra gyvenimo šaltinis; artojieliškumas yra daug daugiau negu tai. Artojieliškumas yra žemės ir dievų grožio išraiška; jis yra žmogaus galvos lenkimas dievams — jis yra religija.

Meilė praėina, o šventumas nesibaigia. Volertas savo romano „Upė Tekla Vingiais“, mažame epizode vaizduoja ūkininko Vilko dukters meilę suvėjuvi Pranui. Vilkas, žinoma, nesutinka dukters išleisti už suvėju. „Žinai, kad Vilkas suvėju žmogum nelaiko. Pas jį arba ūkininkas arba jokio nereikia“. Vilke, kaip ir pas daugelį lietuvių iki pat paskutiniųjų laisvo gyvenimo metų buvo užsilikęs, kad ir neryškus suvėju, žemės šventumo įstatymas.

Anytos šurkštumas

marčiai irgi buvo pagrįstas žemės meile. Anyta žinojo kas reikalinga žemei kiekviename namų apyvokos žingsnyje; ji žinojo, kaip gerbti žemę, žemę, ir kaip jai tarnauti, o martelė turi kantriai laukti, mo kytis ir pajusti meilę ir atsida vimą žemei. Mylėti martelę labiau nei žemę būtų išduoti žemės meilę.

Kaip žemė, taip ir kitos gamtos apraiškos — saulė, vandenys, dangus, vėjas, ugnis, tėvai, proseniai, tauta — yra šventos dėl jų visumos charakterio. Jos yra ankštai susijusios su kitiis kita taip, kad kalbant apie vieną, netiesiogiai kalbama apie visas kitas. Pats pagrindinis žmogaus bruožas nėra jo racionalusis protas, bet jo Gamtos, Visumos nuovoka. Žmogus yra įpintas į Gamtos viską tvarkančią, prasmingai saistančią, amžinai nerimstančią ir dažnai pražūtingą Visumą. Būdamas realybės visumoje, žmogus pats yra švenats — pats priklauso Visumai. Šitas susijimas su visuma yra jo išminties šaknis.

Dėka visumos sampratės žmogus žino dievų įstatymus. Jis žino įstatymus ir normas saistančias jo šeimyninį, visuo meninį ir tautinį gyvenimą; jis gali kalbėti ir suprasti kitus, jis gali pasidaryti sau padargus ir suvokti daiktus realybėje; jis gali dainuoti savo dainas, raudoti savo raudas ir pulsti ant kelių prieš aukštesnes galības. Padargų, daiktų, žodžių ir dainų, įstatymų bei normų galutinė prasmė tūno Gamtoje. Jeigu žemė nebūtų dirbimo reikalinga, nebūtų nė arklų; jeigu žemė nebūtų graži, tai ir žmogaus išdirbiniai nebūtų gražūs; jeigu ji nebūtų pilna dievų dovanų, tai nebūtų ir religijos ar nuolankumo dievams.

Žmogus ir skiriasi nuo kitų gyvūnų, kad jis turi Visumos nuovoką. Gyvulus spontaniškai reaguoja tik į tam tikrą realybės išspoją. Jis nežino realybės kaip Visumos, todėl jis negali būti nė išmintingas nė religingas.

Bus daugiau.

KULTŪRINĖ KRONIKA

JAU IŠEJO XXIX LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS TOMAS

Dvidešimtdevintasis Lietuvių Enciklopedijos tomas apima žodžius STOSS — SIRDIETES. Tomą redagavo J. Girnius, nuo S — J. Puzinas.

Šiame tome daugybė lietuviškos medžiagos ir daugybė Amerikoje apsigyvenusių lietuvių.

DAILININKAS VIKTORAS ANDRIUSIS

buvęs vyriausias Lietuvos Vals tybinio operos - dramos - baletinio teatro dailininkas, pagarsėjęs savo dekoratyviniais darbais ir dekoracijomis, prieš kelis metus neteko gero regėjimo. Dailininko nelaimė tuo didesnė, kad jis susirgo ir turėjo būti operuojamas. Ir da bar dailininkas serga ir vėl turės operaciją. Dailininkas gyvena Bostone, Mass., USA.

LEIDINYS APIE MAIRONIŲ. „Aidai“ kun. J. Pragušic ko lėšomis išleido Maironio gimimo šimtmečiui paminėti ko lektvini leidinį „Maironis“, 214 puslapių, kaina 2 dol.

Leidinyje rašo: A. Vaičiū laitis — Maironio suakcūčiai atžymėti; A. Nyka Niliūnas — Maironio likimo paraštėje; St. Yla — Maironis redaktorius ir mokytojas; Pr. Paulikonis — Maironis istorikas; A. Kli mas — Lietuva Maironio „Jau nojoje Lietuvoje“ ir „Raseinių Magdėje“; J. Žilevičius — Maironis garsuose; F. Kirša — Maironis mano kartos aki mis; J. Lipčiūtė - Gečienė — Maironio vasaros Bernotuose; J. Mikuckis — Iš mano atsimi nimų apie poetą Maironį; Vl. Kulbokas — Kritika apie Mai ronį; A. Baltaragis — Numai ronintas Maironis; A. Ružan covas — Maironiana tremtyje.

BENDRAI PLAKANČIOS ŠIRDYS

Vilniuje surengtos latvių knygos savaitės proga raš. Va cys Reimeris „Tiesoje“ (nr. 235, spalio 6) pabrėžė lietuvių ir latvių tautų broliškumą ir pažymėjo, kad lietuvių ir lat vių liaudies širdžių plakimas išliejė į bendrą dainą.

PIRMOJI LIETUVIŲ SPAUDOS KONFERENCIJA KALIFORNIJOJE

Bent kelias dešimtis metų Kalifornijoje veikianti lietuvių kolonija pirmą spaudos konfe renciją užsienio spaudai turė jo 1963 m. rugsėjo 10 dieną. Užsienio spaudai, radiui pri statytas pirmas Atlantą per plaukęs lietuvis Bronius Ro žinskas jachta Hermes II. Bu vo daug klausimų, atsakymų. Konferenciją suorganizavo ir jai vadovavo Algirdas Gustai tis. Dalyvavo ir lietuvių spau dos atstovų, kaip „Lietuvių Dienų“ žurnalo red. Bern. Brazdžionis, „Naujienu“ atsto vas J. Klauseikis, „Laisvosios Lietuvos“ Alfonsas Giedraitis ir kt. Kalbėjo Lietuvos konsu las Los Angelėje dr. J. Biels kis.

LIETUVIŲ DISKRIMINACIJA LIETUVOJE

Vilniuje sukurtas radijo ir televizijos choras, kurį veda L. Abarius ir A. Gimžauskas. Naujasis choras Filharmonijos salėje davė pirmąjį koncertą, kurio programoje buvo V. Jur gučio, V. Kairiūkščio, V. Bud revičiaus, St. Šimkaus, J. Gruo džio, M. K. Čiurlionio, P. Čes nakovo ir kitų kūrinių, tikslai ne vieno lietuvių, esančio už geležinės uždangos. Tai gi, sovietinis Lietuvos okupantas daug kalba apie kultūrinį ben dradarbiavimą ir kultūrinius mainus, tikslai pats vieno sie kia, kad sovietinės vergijos propaganda būtų išeksportuo ta užsienin, bet patys lietuvių diskriminuoja ir jokių kultūri nių mainų nepriima. Mes čia, šiaip geležinės uždangos, naudojame ir Lietuvos muzi ką, ir dainas, ir naujų operų arijas bei kitus muzikinius kū rinius, bet kultūrinių mainų siūlytojas ar bent vieno Ame rikoje ar Europoje gyvenan čio kompozitoriaus lietuvių kę nors panaudoja? Taigi, Lietu voje lietuvių žiauriai diskrimi nuojami. Ir bolševikų kalbos apie kultūrinius mainus yra burbulas.

Pasikalbėjimas su australietėmis

MYLIU LIETUVĄ IR LIETUVIUS...

Po puikiai pavykusio kon certo sol. G. Vasiliauskienės ir pianistės Dorothy Oldham iš Australijos, jūsų laikraščio bendradarbiui buvo proga už duoti abiem menininkėms klau simų, į kuriuos jos maloniai su tiko atsakyti. Pirmiausiai krei pėmės į p-lę D. Oldham:

— Įdomu būtų NL skaityto jams sužinoti apie Jūsų studi jas, koncertus ir išspareigoji mus meniniam pasauliui?

— Esu baigusi Karališkąją Londono Konservatoriją, su koncertais aplankius beveik vi sus Australijos miestus. Šiuo metu esu nuolatini radio ir te levizijos akomponiatorė ir taip pat dėstau Adelaidės Konser vatorijoje.

— Kaip ir kur suėjote į ryšį su lietuvišiais?

— Smuikininkas Pr. Matiu kas paprašė akomponuoti jam rečitalyje konservatorijoje. Nuo čia ir prasidėjo mano bičiulys tės su lietuvišiais. Ir kiek žinau, Adelaidėje nebuvo to koncer to, kuriame aš su lietuvišiais ne dalyvaučiau.

— Jūs mėgiamias lietu vių kompozitorius?

— Mėgstu skambinti M. Čiurlionį ir Vl. Jakubėną.

— Jūs išpūdis, apsilankius pas JAV ir Kanados lietuvių?

— Jūs, lietuvių, nuoširdu mas ir šiluma, nėra apgaulin ga, dviveidiška, bet ateina iš gilių širdies. Kiek aš pažįstu lietuvių, galiu drąsiai tvirtinti, kad jie yra labai malonūs, sim

patiški, sąžiningi žmonės. Tai ne vien tik mano nuomonė, bet ir kitų australų, kurie yra arčiau susitikę su lietuvišiais.

Štai, prieš išvažiuojant gastro lių į JAV ir Kanadą, buvau už ėjus į banką Adelaidėje, su tvarkyti piniginius kelionės rei kalus. Kada banko direktorius sužinojo, kad vyksiu gastrolių su lietuvių soliste po lietuviš kas kolonijas JAV ir Kanadoj — jis taip pat pareiškė, kad pažįstas lietuviškus, kaip labai geras žmones, taupius, sąžini nus.

— Ar didelis skirtumas tarp Amerikos ir Australijos lietu vių gyvenimo?

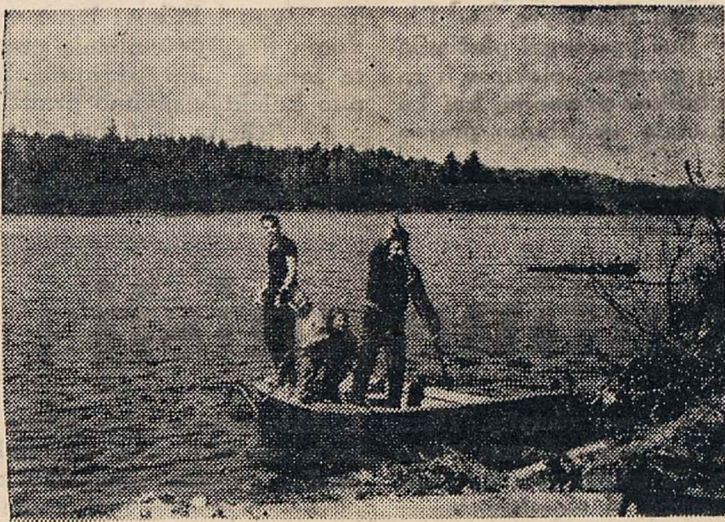
— JAV gyvenimas eina greitu tempu. Man atrodo, kad Kanados turi kiek panašu mo į Australijos. Ir Australijoj ir Amerikoj lietuvių yra gra žiai įsikūrę, beveik iš nieko. Stebiuosi Jūsų tautos energija ir darbštumu.

— Kaip Jums atrodo muzi kinis gyvenimas šiame konti nente?

— Teko klausytis tik Cleve lando simfoninio orkestro kon certo. Išpūdis labai geras.

— Ar Australija turi ope ras?

— Labai gaila, bet tikra prasme, kaip kad pav. Lietuvo je buvo, remiamų valstybės, Australijoj operų nėra. Mėgė

Plaukia laivelis per Nemunėlį...

žmogus. — O čia kita nuotrauka: jis savo atelje.

— Jūsų sūnus dailininkas?

— Taip. Jis man rašė, kad nori suruošti savo darbų pa rodą. Ką jūs manote apie jo paveikslus?

— Iš nuotraukos sunku spręsti; čia jie vos matosi.

— Tai tiesa. Mano žmona turi baletu studiją. Ji buvo balerina.

Kęstutis grąžino jam nuotrauką. Žmogus dar kartą pa žvelgė į jas ir paslėpė pinigine. Jo kaktą išpylė smulkūs prakaito lašeliai. Jis atrodė pavargęs.

— Gal jums dar ko reikia? — paklausė Kęstutis.

— Ačiū, ne. Maisto man nupirko seselė. Kažkodėl visą laiką noriu gerti.

— Aš jums atnešiu vaisių sulčių.

— Nesivarginkite.

— Kokias jūs mėgstate?

— Spanguolių. Jos labai atgaivina.

— Gerai. Aš atnešiu.

— Paimkite cigaretetes, — tarė žmogus.

— Ką jūs rūkysite?

— Aš dar turiu keletą pakelių. Užteks.

— Rytą man reikia išvažiuoti, — tarė Kęstutis. — Kas jus prižiūrės?

— Nesirūpinkite. Juk aš greit pasveiksiu. Linkiu jums sėkmės.

Kęstutis atsistojo. Gatvėje temo. Bežnyčios bokšto laik rodis mušė septintą.

* * *

Rytas buvo rūškanas. Kęstutis atidavė administratoriui raktą su klumpe. Administratorė buvo kita, bet jos veido išraiška tarsi sakė: „Aš viską žinau. Taip, taip, nieko neįmano ma paslėpti nuo mūsų akių; mes viską matome...“

— Jūs išvažiuojate? — paklausė ji. — Nusibodo?

— Ne. Darbas laukia.

— Atvažiuokite vasarą.

— Bet tuomet viešbutis bus pilnas.

— Jums surasime vietas. — Administratorė šyptelėjo, ir tą akimirka ji pasirodė jam graži.

Apmokėjęs sąskaitą, Kęstutis išėjo iš viešbučio. Sausų medžių lapus šlaimeno lietaus lašai. Žemai nukaro murzini de besys; jie slinko link jūros, paslėpę saulę ir mėlyną dangų.

Aerodromo autobusas stovėjo gatvėje, ir keleiviai jau sėdėjo viduje. Šoferis su odiniu džemperiu kabinėje reguliavo radijo aparatą; vakarų stotys transliavo džiaza.

Kęstutis pamatė iš užkandinės išsėmanti Norbertą.

— Jau pakėlei sparnus? — Norberto akys buvo parau dusios.

— Laikas. Vakar vėl gėrėte?

— Truputį praskalavome gerkle. Dabar išgėriau minera linio vandens — ir viskas tvarkoj. Einu. Darbas laukia. Juk mes statome. . . Vis statome, statome. . . Lik sveikas.

Kęstutis paspaudė jam ranką.

— Sėkmės!

Norbertas nuėjo. Kęstutis įlipo į autobusą. Keleiviai kalbėjo apie skridimą. Šoferis su odiniu džemperiu ir lakūno ke pure žvilgtelėjo į laikrodį, atsigręžęs paklausė: „Ar jau visi?“ — ir nusitvėrė už vairo.

TREJOS DEVMERIOS

VEDA DR. GUMBAS

YRA PRIEŽASTIS

Teisėjas: Bet kaip gi jūs taip nusigėrėte,

Į stulpą įvažiuavę: Aš, po nas teisėju, patekau į blogą kompaniją. Mes buvome ketu riese ir turėjome visą butelį skaidriosios, nagi ir tie kiti trys buvo blaivininkų draugi jos nariai.

SKIRTUMAI

Sena ponitūtė, bevažiuoda ma autobusu ir nenorėdama pravažiuoti savo stoties, įdūrė šoferiui lietsargių į šoną ir klausia:

— Ar čia jau bus Pieno Centras?

— Ne, — atsakė šoferis, — čia mano šonkaulis.

jai, pastato du kartus metuose, kokią nors operą — tai ir vis kas.

Nuosirdžiai padėkojau dide lei lietuvių tautos bičiulei iš Australijos p-lei Dorothy Old ham už suteiktą pasikalbėjimą ir nustebau išgirdęs iš jos lietu viškai „prašau labai“.

Pasiro do, kad p-lė Oldham, bendra darbiaudama su lietuvišiais, yra išmokus daug lietuviškų žo džių. Linkime jai pilnai naudo ti mūsų gražią kalbą.

Ir sol. Genovaitė Vasiliaus kienė sutiko pasidalinti išpū džiais su skaitytojais, tad pa klausiau:

— Kur pradėjote mokytis dainavimo?

— Pradėjau Kauno Konser vatorijoje ir tęsiau Hamburgo Konservatorijos koncertinėj klasėj. Kaip ir daugumą lietu vių, taip ir mane, palietė emi gracija. Su vyru ir dukra atsi dūrėm Australijoj. Čia įstoja u į Adelaidės konservatorijos operos klasę ir privačiai dar pas sol. mokytoją A. Binkevi čiūtę — Gučiuvienę.

— Koncertai Australijoj?

— Koncertuoti pradėjau pas lietuvių, vėliau pas austra lus jų tautinių švenčių, šalpos ir kt. atvejais. Dabar esu nuo Nukelta į 5-tą psl.

BUVO AIŠKU

Mokytojas: „Kas iš jūsų mo kinių, galite man pasakyti, ko dėl vyro plaukai ant galvos pražilsta greičiau negu jo ūsai?“

Mokinys: „Aš manau, po nas mokytoju, kad už tai, jog ūsai visuomet pasivėluoja maždaug 20 metų, kol išau ga“.

BLOGAS PAVYZDYS

— Tėveli, ar kai tu buvai jaunas, tai kiekvieną sekmadi nį eidavai į bažnyčią?

— Taip, sūneli.

— Tai, turbūt ir man nieko nepadės.

DIDELIS SKIRTUMAS

Jis: Žmogus yra toks jau nas, kaip jis jaučiasi. Pavyz džiai, aš šiandieną jaučiuosi tarytum aš esu dvejų metų.

Ji: Dvejų metų kas, arklys ar kiaušinis?

DRAUGAS

Motorizuotas policininkas: Ei, tu. Ar negirdėjai, kad tau pravažiuodamas liepiauti sukti automobilį į šoną ir sustoti?

Vairuotojas: O, atsiprašau, aš maniau, kad jūs sakėte: „Labas rytas, ponas senato riau“.

Policininkas: Graži diena, ar ne, ponas senatoriau.

BE PRAKTIKOS

Vyras: Aš nutariau atleisti iš darbo šoferį. Jis keturis kar tus manęs vos neužmušė.

Žmona: Brangusis, duok jam dar vieną šansą.

SUSITIKO TOKS TOKI

Susitiko kartą du žemaičiai ir šnekasi:

— Kaip tau einasi, Jonai, — klausia vienas.

— Labai blogai, — atsakė šis, — badas man žiūri tiesiai į akis.

— Tur būt jum abiem nela bai malonu, — apgailestavo pirmasis.

Autobusas riedėjo šlapiu asfaltu. Žmonės pakelėje kasė bulves; lauke pūsojo keletas pilnų maišų. Kęstutis prisiminė bulviakasius kaime: žmonės eidavo keliais žeme, purvinomis rankomis rankiodavo bulves ir mesdavo jas į krepšius; vaikai, užkūrę laužus, kepėdavo bulves karštose žarijose, o paskui, laikydami jas delne, pūsdavo, kad greičiau atvėstų, ir valgydavo baltą miltinę minkštiną. Bulves kepėdavo dūmais ir pelenais.

Didelis lygus laukas. Aerodromas. Autobusas pasuko iš kelio ir sustojo prie stoties.

Lėktuvo nesimatė aerodrome. Gal neatskris? Blogas oras. Dangus smarkiai debesuotas. Tačiau stotyje jam pada vė bilietą. Jis išėjo į lauką. Autobusas tebestovėjo toje pa čioje vietoje; durys buvo atviros; radio aparatas, kuris buvo išimtas iš kariško lėktuvo, veikė puikiai. Džiazo sinkopės lėkė pro atvirus autobuso duris.

Kęstutis pažvelgė į dangų: debesys plaukė virš pušyno, keliavo tolyn, — tenai, kur šniokštė jūra. Kokia platuma, kokia rūsti Baltijos didybė, — pagalvojo jis. — Kaip gerai, kad aš nutariau išplaukti.

... Iš debesų išnirio lėktuvus. Netrukus jis nusileido ir privažiavo prie aikštelės. Išlipo keleiviai. Bortmechanikas užsirepečkino ant sparno ir apžiūrėjo motorus. Dar penkios ar dešimt minučių — ir lėktuvus pakils į orą.

Kęstutis numetė cigaretės nuorūką. Atskridę keleiviai lipo į autobusą.

Stoties viršininkas tarė:

— Prašau užimti vietas lėktuve.

Užimti vietas? Gerai. Vadinasi jau laikas. Vadinasi, viskas baigėsi. Ne, gal būt, dar ne viskas. Gal būt tik prasi deda...

Lėktuve buvo daug tuščių vietų. Jis atsisėdo prie sparno. Mažas berniukas smalsiai žiūrėjo pro langą.

— Mama, ar lėktuvus plasnėja sparnais kaip paukštis?

— Ne, jis skrenda neplasnodamas.

Mažas berniukas nieko nesuprato; jis norėjo kuo grei čiau skristi. Lakūnas užtrenkė lėktuvo duris. Sužė motorai. Propeleriai sukosi greičiau ir greičiau. Lėktuvus išvažiavo į pakilimo taką. Lėktuvo korpusas drebėjo nuo motorų gaus mo. Pilotas patikrino eileronus. Staiga lėktuvus, tarsi nutru kęs nuo grandinės, nėrė į priekį, vis smarkiau įsibėgėdamas. Priekyje žaliavo pušynas. O jeigu lėktuvus neatsiplės nuo žemės? Kas tada? Keliasdešimt nukirstų pušų ir kruvina meta lo laužo krūva.

Lėktuvus ėmė kilti. Aukštis didėjo. Pušys liko užpa kaly. Dešinysis sparnas sviro žemyn: Lėktuvus darė posūkį. Apačioje plytėjo žali laukai. Žalasis kraštas, nuklotas kau lais jo protėvių, kurie čia šimtmečiais grūmėsi už laisvę. Jis pajuto, kokia brangi jam šita šventoji žemė. Tolumoje subliz go jūra. Horizontalo linija buvo susilieję su pilku dangumi, i krantą ritosi baltos bangų keteros. Sudie, jūra! Ne, iki pasi matymo, jūra! Aš greitai vėl sugrįšiu, aš keliausiu plačiais ta vo keliais, toli, toli, net pro baltą Gibraltarą, kur žydiame vandenynėje, lydėdami laivą, šokinėja delfinai...

Lėktuvą truputį krestelėjo; jis įskrido į tirštus debesys. Nieko kita, be jų, negalėjai matyti.

Galas.

R. LANKAUSKAS

TILTAS Į Jūrą

Romanas.

22.

* * *

Kambaryje už sienos sucypė lovos spyruoklės: gyvento ją, sveikstantį po operacijos, išrašė iš ligoninės.

Kęstutis pasibeldė į duris.

— Prašau.

Žmogus gulėjo lovoje, laikydamas rankose atskleistą knygą. Jis pažvelgė į Kęstutį pilkomis, giliai įkritusiomis aki mis ir blyškiai nusišypsojo.

— A. tai jūs, daktare. Sėskitės. — Žmogus mostelėjo ranka į kėdę. — Malonu, kad neužmiršote manęs. Pasirodo, ir mane kažkas lanko.

Kęstutis atsisėdo.

— Tur būt, žaizda baigia užgyti, — tarė jis.

— Taip, aš greitai jau galėsiu vaikščioti. Man sakė, kad operacija buvo beveik pavėluota. Dar keletas valandų — ir manęs, ko gero, būtų nelikę. . . Ačiū jums, daktare.

— Dėkoti nėra už ką. Aš tik atlikau savo pareigą.

— Didelis dalykas atlikti savo pareigą, — tarė žmogus.

— Ne kiekvienam tai rūpi. — Jis paėmė nuo staliuko cigare čių paketį ir atkišo Kęstutiui. — Prašau, užsirūkykite.

Kęstutis paėmė cigaretę.

— Užsieninės cigaretės? Iš kur jūs gavote?

— Sūnus atsiuntė.

— Jūs, rodos, sakėte, kad neturite šeimos?

— Mano šeima Australijoje.

— Štai kaip!

— Aš turiu šeimą ir kartu ne.

— Kokiu būdu jis ten atsidūrė?

— Karo metu. Per suriutę mes pasimetėm. Negalėjome surasti vieni kitų. Žmona su sūnum pasitraukė į Vokietiją, o paskui iš tenai išvažiavo į Australiją. — Žmogus aplaižė džiūs tančias lūpas ir atsigėrė vandens iš stiklinės. — Matote, kaip kartais susiklosto gyvenimas. . . Perskyla jis kaip aisbergas, ir vandenyno srovė nuneša vieną pusę tolyn. Apsidairai — aplink tik sniegas ir pingvinai. — Jis nusiūjo kė tyliu balsu ir įdėmiai pažvelgė Kęstutiui į veidą. — Žinote, jūs labai pana šus į mano sūnų. Ar tik nebūsite vienmečiai. Ištraukite iš ma no švarko kišenės piniginę; aš jums parodysiu jo nuotrauką.

Švarkas spintelėje.

Kęstutis atidarė spintelės duris, ištraukė iš švarko kišenės aptrintą odinę piniginę ir padavė ją žmogui. Jis išėmė iš pini ginės spalvotą nuotrauką.

— Žvilgtelėkite, jei įdomu.

— Kęstutis paėmė nuotrauką: prie asfaltuoto tuščio ke lio stovėjo aukštąs vaikinas trumpai nukirptais plaukais. Jis mūvėjo juodas kelnes ir vilkėjo baltus marškinius. Akis den gė tamsūs akiniai nuo saulės. Toliau — eukaliptas ir vanden yno krantas.

— Jis pergyveno baisią avariją, bet pasveiko, — tarė

MONTREAL

HALLOWEEN LAIKAS

Kada spalio m. 31 d. tamsa nusileis ant Kanados miestų ir kaimų, daugelio trobesių lan guose pasirodys žibintai, kurie rodytų kelią. Vaikų džiaugsmas surištas su klouno - juokdario, su Peter Rabbit, Felix the Cat, ir Little Miss Muffet, maišysis kartu su raganų klišėmis ir iš gąsčių, šią prietarų pilną ir neįtikėtiną naktį.

Tai yra Hallowe'en juokų šventė visiems. Skambučiai prie durų kvies išėiti visus, ir šeiminiškai neturės kitos išeiti. Ties, kurie yra pametę jau nystės dvasią — mokės. Šie keliauninkai turi maišus, pil

nus juokų.

Nors Hallowe'en yra šven čiamos šimtmečiais daugelyje kraštų, dažnai užmirštama, kad spalio 31-jį yra keltų tau tos paskutinė senų metų die na. Kanadiečių paprotys kopi juoja keltų šventę, kada eina pasirengimas sutikti. Naujo sius metus šokant nuo tamsos ligi aušros.

Mūsų laikų paaiškinimai sie kia to, kad jaunimas, paklaus tas, kodėl jis taip yra sujau dintas atėjus Hallowe'en, atsako: „Nes mes galime išeiti ir turi me daug juoko, kuris nebuvu mums planuojamas“. (CS).

Atkelta iš 4-to puslapio.

latinė Adelaidės radiofono so listė.

— Kaip atrodo Australijos lietuvių muzikinis gyvenimas?

— Kiekviena didesnė lietu vių kolonija turi savo chorą. Adelaidė, tuo tarpu, dar lai mingu sutapimu, turi sol. Rūte nį, sol. A. Gučiūviene, smuiki ninką Pr. Matiuką ir mane. Taigi solistais ši kolonija yra geriausia Australijoje. Be abe jo, be eilinių koncertų, gražiau si ir didžiausi pasirodymai yra Australijos lietuvių meno die nose.

— Kiek koncertų turite Š. Amerikos kontinente?

— Vienuolika.

— Jūs išpūdziai iš susitiki mų su JAV ir Kanados lietu viais?

— Kuo gražiausi! Visur la bai maloniai buvau sutikta, jau čiausi kaip savo namuose. Man atrodo, kad toks ryšio pa laikymas dviejuose kontinen tuose gyvenančių lietuvių, yra labai sveikintinas veiksnys. Čia didelė padėka reiktų pareikš ti PL B-nės pirm. J. J. Bachu nui, sudariusiam progą atva žiuoti į Š. Ameriką.

— Jūs ateities planai?

— Grįžus į Australiją norė siu pailsėti. Vėliau — vėl prie darbo lietuvių koncertuose, pa rengimuose, Adelaidės radio fone. Gavau jau kvietimą da lyvauti australų rengiamam kas dveji metai „Festival of Arts“ kovo mėn. Išpildysiu tik lietuvių kompozitorių kūri nius.

— Ar australai menininkai

— solistai, muzikai — yra aukšto lygio?

— Australija davė daug žy mių menininkų. Deja, daug mas jų apleidžia savo kraštą, kadangi tikras australas, savo širdį atiduoda arklų lenkybė ms, bet ne dievaitei Mūzai.

Gero vėjo kelionėje, gra žaus pasisekimo koncertuose, mūsų viešniai iš Australijos pa linkėjau NL vardu, kartu padė kodamas už suteiktą progą pa sidalinti su visais skaitytojais Australijos ir JAV muzikinio gyvenimo išpūdziais.

K. Baronas.

TELEVIZIJOJE PASIRODĖ LIETUVOS TEATRO VETERANAI

Spalio 6 d. Vilniaus televizijos laidoje „Televizijos svetainė“ dalyvavo lietuviškojo teat ro veteranai. Prisiminimus pa skaitė art. A. Vainiūnaitė ir J. Katelė, keletą liaudies dainų padainavo operos sol. A. Ku čingis, perduotos operos solis tės M. Lipčienės įdainuotos arijos, art. V. Lietuvaitytė dek lamavo Krylovo pasakėčią ir art. J. Dikinis Pabijūno satyrinį eilėraščių „Tragedija“. Akto riai K. Jurašūnas, J. Petrauskas, J. Ališauskas ir J. Katelė atliko ištrauką iš Kaune 1929 m. pastatytos Ostrauskio pje sės „Pelninga vieta“. Dar tele vizijoje pasirodė kiti teatro veteranai, kaip J. Siparis, N. Vosyliūtė - Dauguvietienė, P. Pinkauskaitė, o vakarą vedė A. Sutkus. E.

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

Transliuojama kas antrą sekmadienį pradedant spalio 6 d.—10 v. vak. per CFMB stotį—Banga 1410 kh. Programos vedėjas — L. Stankevičius. Tel.: 669-8834.

ST. CATHARINES, ONTARIO

RAMOVĖNAI DIDELIAME PARADE

Didesnis miestas Niagaros pusiasalyje yra St. Catharines, su 84,000 gyventojų, kuriame rugsėjo 28 d. buvo taip vadi namas 12-sis vynuogių der liaus paradas, kuriame dalyva vo pirmą kartą ir mūsų ramo vėnai su gražiai užrašytu pla katu The Canadian Lithua nian Veterans' Assoc. „Ramo vė“ of Ontario, kurį nešė dvi tautiniai rūbai žavingai atro dančios p-lės, F. Grigaitė ir B. Bogušytė, ant atidengtos sporto mašinos A. Daugėnas vežė p-lę Joaną Juozaitytę iš Toronto, kuri nepaprastai gra žiai atrodė, tautiniais rūbais ir su kaspinu per petį ir užrašu „Miss Lithuania“. Jai asistavo dvi 11 m. amžiaus mergytės, irgi tautiškai pasiredžiusios ir su gėlėmis — M. Grigaitė ir V. Butkutė.

Po to sekė ramovėnų vėlia va su 16 vyrų rikiuotėje, kurie buvo apsirengę tamsiais kostiu mais su baretėmis, ant kurių ryškiai atsispindėjo tautinės spalvos skydai. Ši parada „The St. Catharines Standart“, angliškas dienraštis savo veda majame aprašė, kaip didžiausią iki šiol buvusį paradą, gal ir už tai didžiausiu skaito, kad ir lietuvių grupė dalyvavo. Pa rado stebėti susirinko 80 tūks tančių minia žmonių iš viso Niag. pusiasalio ir kitų vieto vių.

Parade dalyvavo 105 gru pės iš Toronto, Hamiltono, Buffalo ir t. t. Lietuvių gru pei buvo paskirta 72-ta vieta, prie skotų orkestro, kuris žy miai palengvino žygiuoti per 2 valandas užtrukusioje eisen oje. Mūsų grupę vadovavo J. Alonderis. Tautinės spalvos skydus prie berečių pagamino V. Alonderienė. Jiems už tai reiškiamė nuoširdų ačiū.

Ramovėnų Valdyba.

PLB SEIMO MENO PARODA

Skulptorė Elena Docienė, parodos komiteto sekretorė apie parodą „L. D-noms“ pa sakė:

Parodos k-te buvo Toronto lietuvių dailininkai: T. Valius — pirm., nariai — J. Bakis, V. Briškus, K. Račkus, archi tektas A. Banelis ir sekr. E. Docienė.

Parodon buvo pakviesta 30 dailininkų, bet dalyvavo

20: R. Bukauskas, A. Dargis, P. Domšaitis, A. Elskus, A. Galdikas, V. Ignas, V. Jony nas, V. Kasiulis, J. Mielis, Br. Murinas, M. Nasvytis, J. Paukštienė, V. Ratas, V. Re meika, J. Rimša, H. Salkaus kas, A. Tamošaitis, R. Viesu las, V. Vizgirda, K. Zapkus. Visi tapytojai, skulptorių ne buvo, nes salės šeiminiškai ne priėmė. Paroda truko mėnesį

OTTAWA, Ont.

KUN. DR. V. SKILANDZIŪNO PAGERBIMAS

Kun. dr. V. Skilandžiūnas keletą metų buvo šv. Brigitos parapijos Ottawoje vikaru, bet nuo rugpjūčio mėnesio bu vo perkeltas klebonu į Fitzroy Harbour, Ont., apie 40 mylių į vakarus nuo Ottawos. Tai ne didelė anglų katalikų parapija, kuri aptarnauja netoli esančią vasarvietę Constance Bay, ku rioje yra atskira erdi bažnyčia, nes vasaros metu vasarotojų tarpe būna keli šimtai katali kų.

Prieš ketverius metus atgai vinus lietuviškas pamaldas Ot tawoje, kun. Skilandžiūnas kas mėnesį jas laikydavo šv. Brigitos koplyčioje. Kun. Ski landžiūnui pakilus į aukštesnes

pareigas, Ottawos lietuviai su ruošė jam pagerbimą rugsėjo 15 d. Constance Bay išklau sė jo laikomų pamaldų, o iš ten nuvažiavo į Fitzroy Harbour, kur klebonijoje moterys suruo šė labai gražias vaišes. B-nės apylinkės pirmininkas dr. inž. A. Jurkus pasakė sveikinimo kalbą ir Bendruomenės vardu įteikė dail. A. Tamošaičio dar bo paveikslą „Mano tėviškė je“.

Kun. Skilandžiūnas nuošir džiai padėkojo ir pareiškė, kad lietuviškos pamaldos ir to liau bus laikomos kas mėnesį. Vieta numatoma gauti Arki vyskupijos koplyčioje.

Otavietis.

laiko, kurio metu vyko operų pastatymai, tai, publika, kuri lankė operas, lankė ir parodą, nes ji vyko teatro O'Keefe ves tibulyje.

Parodai buvo išleistas kata logas su 19 paveikslų ir dr. H. Nagio įvadu.

Skulptorės E. Docienės nuo monė apie parodą: Paroda tiek meniniu, tiek ekspozicijos atžvilgiu yra pasisekusi. Jei iš jos ir negalima susidaryti pil no lietuvių dailininkų, gyve nančių įvairiose pasaulio šaly se, kūrybinio vaizdo, tai neap siriksiu pasakydama, kad šios parodos darbai rodo mūsų dai lininkus tvirtai einančius į kū rybines aukštumas, jieškančius ir neatsiliekančius nuo šiuo metu vyraujančių meninių pa kopų.

BIBLIOGRAFINĖS ŽINIOS

Heimatstimme. Sondernum mer Juli 1963. 14. Jahrgang. Festschrift zum zweiten Bun destreffen der Deutschen aus Litauen in Hannover am 7. Ju li 1963. Herausgegeben von der Landmannschaft der Deutschen aus Litauen. Han nover, Engelbosteler Damm 75 A. 20 psl. Leidinėlis, kuris buvo padalintas Lietuvos vo kiečių sąskrydžio dalyviams turi ištrauką iš Wagnerio Lie tuvos vokiečių istorijos kny gos, be to, du naujus straips nius: E. Josephi „Wesenn und Seisteshaltung der Litau endeutschen“ ir H. Hahn „Rückblick, Auswanderung, Eingliederung“. E.

Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Darbai.

Serija A. 1963. 1(14). Vil nius 1963, 260 psl. Pateikiama iš viso 14 darbų, kurių dides nė dalis abejotinos vertės, nes

paskirtos nagrinėti Lietuvos praeičiai taip nebūdingos vadi namosios“ klasių kovos“ rei š kiniams, kurių nemažai išblu sė neta iš įvairių archyvų. Pora rašinių skirta dabartinės Lietu vos tarimajai ūkinei pažangai pademonstruoti. Vertingos li tuanistinės studijos yra šios: R. Jablonskytės - Rimantienės „Žemųjų Pasiūkų IV—I tūks tantmečių pr. m. e. stovy klos“; I. Sadauskaitė „Dėl Sar gėnuose rasto kalavijo orna mentuota geležte kilmės ir da tavimo“; O. Navickaitė - Kun cienė „XIII—XIV m. e. am žių plokštinis kapinynas Puša loto kaime, Molėtų par.“; K. Vosyliūtė „Vabalninko apylin kių gyvenamųjų vietų var dai“; A. Rasimavičius „Dėl instrumentinio įgininko var tojimo“. Mokslų Akademijos Darbai leidžiami trejomis seri jomis. I seriją A įeina ekono mika, teisė, istorija, archeolo gija, etnografija, lietuvių kal ba ir literatūra, folkloristika. I seriją B įeina matematika, fizi ka, chemija, geologija - geog rafija, technikos mokslai. I se rią C įeina biologijos mokslai, medicina ir agronomija. Seri jos A iš viso išėjo 14 sąsiuvi nių. E.

MENININKAI SUSIRŪPINO KOLEGOMIS

Čikagoje gyveną meninin kai projektuoja suruošti op. solistės V. Grigaitienės atmin čiai akademiją ir išleisti mono grafiją.

New Yorke gyveną meni ninkai susirūpinę lapkričio 16 dieną suruošti pamaldas už mirusius buv. Lietuvos operos solistus ir muzikus: V. Grigai tiene, V. Puškorių, V. Ivanaus ką, J. Starką, K. Orantą, P. Dvarioną ir kt. Iniciatyvos imasi op. sol. V. Baltrušaitis su Ponia.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS
Kostiumų kainos (su vienu kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.
Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.
79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsm. Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse. Už indėlius mokame 8% dividendą.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.
Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884

LASALLE AUTO SPECIALIST REG

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.

(Priešais „N. L.“ Redakcijos)

Tel.: garažo 366-0500

namų 366-4203

SIUNTINIAI LIETUVON

Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blw. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319.
Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems garantuotai skubiausiai ir

urmo kainomis

(30—40% žemiau rinkos kainų)
IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelų. Ateikite ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIMAME UŽSAKYMUS

vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.

CH. KAUFMANAS

Buv. Lietuvos pilietis — Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas, kalbąs laisvai lietuviškai.

Sunoco Service Station

SAV. L. RUGIENIUS

2750 Ontario ST. E.,

(ties Hogan Str.)

TEL. LA 2-2372.

ILGAMETĖ PATIRTIS

Įvairūs

DRAUDIMAI

Vacys Žizys

Istaigos VI 2-1427.

Namų 366 - 9094

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.

SIUVU, PARDUODU.

Taisau ir Remodeluoju.

6396 Bannantyne, Verdun.

Tel.: dienomis AV 8-2352.

PO 6 val. PO 7-6183.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. Raymond 7-3120.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941

7682 Champlain Blvd.

LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SACHMATAI

VEDA IGNAS ŽALYS.

SACHMATŲ ŽINIOS

— Pasaulio jaunių pirmenybėse pirmą ir antrą vietą pasiūlė Gheorgiu (Rumunija) ir Janata (Čekoslovakija). Tarp jų buvo sulostas keturių partijų matčas.

— Anglijos pirmenybės vėl laimėjo tarptautinis meistras J. Penrose, kuris gali artimo ateityje užsitarnauti didmeisterio titulą. Antrą vietą užėmė N. Littlewood ir trečią M. J. Franklin.

— Kaip praneša veiklus Amerikos lietuvių šachmatininkų organizatorius Kazys Merkis, šiaurės Amerikos lietuvių individualinės šachmatų pirmenybės įvyks š. m. lapkričio m. 28—30 d. d. Clevelande. Bus lošiama 6 ratai šveicarų sistema. Rengėjas: FASKas; vyr. vadovas: Dr. Algirdas Nasvytis.

Bus lošiama po dvi partijas į dieną. Laiko riba: 40 ėjimų per dvi valandas.

— Bostono miesto pirmenybėse dalyvauja penki lietuviai: Gediminas ir Leopoldas Šveikauskai, Algis Makaitis, Algirdas Leonavičius ir Petras Konstantas.

SPORTAS...

Atkelta iš 3-čio psl.

ISEIVIJOS GYVENIMAS

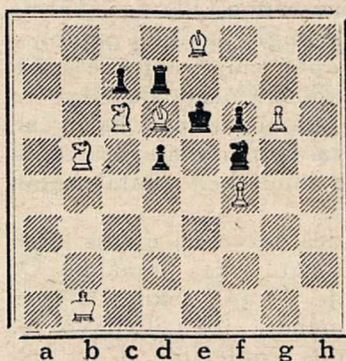
— Stalo teniso „dešimtu ko“ turnyras įvyks Clevelande gruodžio 14—15 d.

— S. Amerikos Lietuvių Fižinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos suvažiavimas šaukiamas lapkričio 30 ir gruodžio 1 d. d. Clevelande.

— Čikagos Lituanicos jaunūčiai futbolininkai ir toliau siekia pergalės. Tikimasi, kad lietuviškai pateks į Čikagos m. baigminių susitikimus.

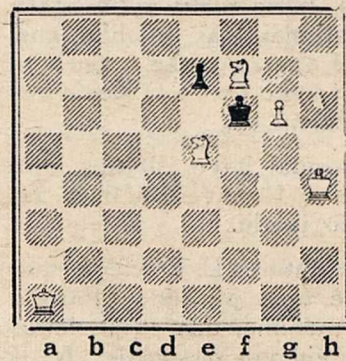
— Sporto darbuotojas P. Petrutis straipsnyje „Jaunimas, fizinis auklėjimas ir sportinė veikla“ (Dirva Nr. 118) taip pat rašo apie neįvykusias PL varžybas. Paėmęs šio laikraščio ir Vieniybės ištraukas, au B-nės seimo proga sportines torius sako, kad jis kreipėsi dėl užmetimų komandoms ir sportininkams pas R. Dirvonį, P. Žumbakį, V. Grybauską, kurie pareiškė, kad iš PL B-

Problema Nr. 39

Matas per du ėjimus

Problema Nr. 40

Matas per tris ėjimus

Sprendimas

Problema Nr. 38

(A. Efron, J. A. V.)

1 Be 8 K : e8 2g8V+

Kd7 3 Rg4x

1... K:g7 2 Rf6+

Kf7 3 Rh5x

nės Seimo rengimo komiteto nario sportininkams reikalams, nėra gavę jokio rašto, nesikalbėję nei telefonu, net negavę privataus laiškučio varžybų reikalui. Šio laikraščio pusla piuose du kartus kėlėme tą reikalą, prašydami tą klausimą viešai išaiškinti. Prašome dar kartą PL B-nės seimo rengimo komiteto sportininkams reikalingas atstovų, viešai pasisakyti mūsų spaudoje.

IŠ LIETUVOS

— Spalio revoliucijos proga, ir Kauno sportininkams buvo įsakta kuom nors atžymėti tą rusų sukilimą, nieko bendro neturinčio su mūsų tauta. Lengvosios atletikos sekcija su rengė spalio 27 d. bėgimą nuo

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSET

& SEGUIN

Barristers, Solicitors,

Notary Public.

35 Heyden Street

(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501

Res. BE 3-0978

TAUPYK IR SKOLINKIS

TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

„PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4¼% iki 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 7½%.

Už paskolas ir — morgičius — 6½%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje,

bet ne daugiau \$ 2,000.00.

„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis,

gyvenantis Kanadoje.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną,

išskyrus sekmadienius;

šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,

o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.

tiksliai pirmadieniais ir penktadieniais.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimt metų.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metais.

LIETUVOS GOLGOTOS KELIAIS...

Atkelta iš 3-čio psl.

susilaikytą. Per kelis metus priėmusios iniciatyvos dėka žemės ūkis smarkiai atsigavo. 1948 metais sovietų pradėta vykdyti masinė kolektyvizacija įstūmė ūkininkiją ir kartu visą kraštą į neįsivaizduojamą skurdą. Daug pavyzdžių, kurie priešinosi kolektyvizacijai, buvo ištremti į Sibirą. Žemės ūkio produkcija katastrofiškai krito. Pailius tramumui galima nurodyti, kad 1955 metų grūdinių kultūrų derlius tesudarė mažiau kaip ketvirtadalis 1939 metų derliaus. Nežiūrint griežčiausių valdžios varžymų, daugelis ūkininkų metė viską ir krausėsi į miestus, nes vargas kol ūkiuose per daug vešliai kero jų ir lapojo. Dar iki šiai dienai faktinis kolūkiečių pragyvenimo šaltinis yra jų sodybinis sklypas, karvė, kelios kiaulės, vištos ir bitės, kurias valdžia jiems dar paliko jų privačioje nuosavybėje. Chruščiovo eros reformos žemės ūkį mažiau palietė. Teisybė, buvo kiek li beralizuotas planavimas, saky simale, rajono komitetas jau ne benustato kolūkiams, kiek ir ko jie turi sėti, nors bendros di

Kauno hidroelektrinės iki mies to savivaldybės rūmų.

— Šiauliuose ir Klaipėdoje viešėjo Ukrainos Lvovo ASK krepšininkai. Susitikimas su Šiaulių Neptūnu baigėsi 53:53, o Klaipėdoje ASK laimėjo 57:40 ir pralaimėjo 50:52. Tik rumoje tai buvo „kova brolio prieš broli“, nes už Lvovą žaidė net... šeši lietuviai — klai pėdėtis Vilkas, vilnietis Mika lauskas, šiauliečiai Petrauskas, Dundulis ir Astrauskas.

— Vilniaus Žalgirio futbolo rinkininkai Frunzėje sužaidė 0:0. Vilniečiai kiek atitolo nuo iškritimo iš aukštosios lygos, nors padėtis dar yra nepavy dėtina, kadangi iš 31 rungtynių, jie turi 26 taškus, kai tuo tarpu Čeliabinskas iš 30 rung tynių, Frunzė iš 29 rungtynių, priskaito 26 ir 25 taškus. Iš ly gos „iškreinta“ trys paskutinės komandos, kurios šiuo metu yra: Novosibirskas, Gomelis ir Traktorius.

IŠ VISUR

— Vasaros olimpiniai žaidi mai 1968 m. bus suruošti Mek sikos mieste. Dėl žiemos olim pijadės bus nuspręsta Innsbruce 1964 m.

— Kaip ir reikėjo tikėtis, į baigiamuosius rytinės Kana dos futbolo susitikimus, pate ko Ottawa, Hamiltonas ir Mon treails.

— Atrodo, kad ir 1963-64 m. tarptautinės ledo rutulio pirmenybių baigmė „suksis“ apie Torontą, Čikagą, Detroi tą ir Montrealį.

— Sov. Sąjungos futbolo rinktinė nugalėjo Maskvoje Italiją 2:0, Ispaniją — Šveica riją 1:0, JAR — Uganda 4:1.

— Lenkijos lengvaatlečiai sezoną užbaigė komandinėm pirmenybėm. Geresnės pasek mės: 100 m. Foik — 10,3 sek., šuolis su kartin Osinski — 4, 67 m., kūjis Cieply — 65,95 m.

KREPŠINIO KOMITETO PAREIŠKIMAS

Šiuo pareiškiame, kad dėl numatytų krepšinio rungtynių tarp Kanados ir Amerikos krepšinio rinkinių II-jo LPB Seimo metu Toronte nei Krep šinio Komitetas, nei joks pa vienis jo narys nebuvo kontak tuotas.

Sąryšyje su tuo Komitetas nesijaučia atsakingas dėl neįvy kusių rungtynių ir taip pat vi sus užmetimus Komitetui, pa skieriems jo nariams bei rinkti nės krepšininkams laiko nepa grįstais.

Krepšinio Komitetas.

PAJIEŠKOJIMAI

— Misiūnaitė Ona, gyve nanti adresu: Lietuva, Šiauliai, Draugystės prospektas 17 nr., butas 7, ieško Misiūno Stasio, Juozo sūnaus, arba Misiūno Broniaus, Stasio sūnaus.

Jie prašomi atsiliepti nuro dytu adresu.

rektyvos dėl ūkininkavimo krypties ir toliau kolūkiams praktiškai yra privalomos. Kai kurie labiausiai nususe kolū kiai buvo paversti tarybiniais ūkiais, kur ūkininkams - darbi ninkams jau yra garantuotas šioks toks pragyvenimo mini mumas. Bendrai yra aiškiai pa stebima tendencija plėsti tary binius ūkius kolūkių sąskaiton: jei 1955 metais tarybiniai ūkiai turėjo apie 7 procentus visų Lietuvos žemės ūkio naud menų, tai 1961 metais jų da liai teko jau per 22 procentai. Šioks toks palengvinimas ko lūkiams buvo Mašinų - Trakto rių stočių likvidavimas, kurios anksčiau ne tiek kolūkiams pa dėdavo, kiek juos išnaudoda vo. Kolūkiečių uždariai vis dar tebėra be galo skurdūs: dar ir šandien kolūkiečiai gau na į metus mažiau kaip du šim tus rublių, t. y. apie septinio lika rublių į mėnesį.

Kolūkiečiams jų vargas at rodo sunkesnis dar ir todėl, ka dangi miestiečių pragyvenimo lygis yra vis dėlto kiek paki lęs.

Gyventojų aprūpinime

ryškus poslinkis į gerąją pusę prasidėjo 1957 — 1958 me tais. Prieš tai gyventojų aprū pinimas tiek maisto produk tais, tiek plataus naudojimo prekėmis buvo labai menkas. Tuojau po karo gyventojams maisto prekių minimumą turė jo garantuoti kortelinė siste ma. Bet iš tų kortelių buvo na udos tik tiems, kurie jas spaus dino, o gyventojai pagal jas praktiškai jokių produktų ne gaudavo. Nepagerėjo padėtis ir po pirmos valiutos refor mos, kortelės panaikinimo, kas įvyko bene 1948 metais. Spe kuliacija ir kombinavimas ar ba pasisavinimas dalies jmo nės produkcijos, kad vėliau tai iškeičius į kitus būtinus maisto ar kitus reikmenis, buvo toji tikroji rinka, kuri palaikė būti niausių produktų apyvartą. Sa vaigaliais ir net paprastomis dienomis masės miestiečių pa sklisdavo po kaimus, bandyda mi iškeisti fabrike „nukombi nuotą“ produktą ar kokį kitą daiktą į duonos kepalą, bulvių krepšį, rugių maišą, ar vištą. Žodžiu, klestėjo

mainų prekyba,

mums jau pažįstama iš vokie čių okupacijos laikų, tik dabar žymiai platesniu mastu. Kai laisvojo pasaulio kraštai sutel kė savo ūkines pastangas vie nam svarbiausiam tikslui — pakelti karo nualintų gyvento jų gerovę, — Stalino eros ko munistų režimui gyventojų var gas visai nerūpėjo ir, sukaupę visus išteklius sunkiosios ir gin klavimo pramonės plėtimui, jie beveik nieko nedavė gyven tojų būklei pagerinti. Stalino ipėdiniai iš pradžių taip pat mažai kreipė į tai dėmesio ir tik tada, kai gyventojų nepasi tenkinimas grėsė virsti atviru maištu, kaip Lenkijoje ir Ven grijoje, jie, baimės spiriami, su skato daryti šokių tokių refor mų, kad pagerinus gyventojų būklę. Buvo padidintos inves tacijos lengvajai ir maisto pra monei, pradėta daugiau impor tuoti plataus naudojimo pre kių iš užsienio. Kai buvo kiek atleisti importo varžtai, labai didelė ekonominė pagalba Lietuvos žmonėms buvo gim nių ir artimųjų siuntiniai iš Amerikos ir kitų kraštų. Tų už sieninių produktų viliojami at važiūdavo ir tebevažiuoja į Lietuvą — tą mažąją Ameriką — pirkliai iš visos Sovietų Są junks.

Jei pažvelgime, kaip gyve nama Lietuvoje dabar, tai turė sime konstatuoti, kad, bendrai paėmus, maisto produktų ne stokojama.

Netruksta ir pagrindinių plataus naudojimo prekių. Tei sybė, pirkimo galia yra labai ri bota, nes pragyvenimo stan dartas Lietuvoje yra gerokai žemesnis kaip, sakysime, Va karų Europos kraštuose. Pla taus naudojimo prekių pasirin kimas taip pat dar labai ribo tas. Kartais pasitaiko, kad kai kurių prekių net visai kuriam laikui pritrūksta, kaip, pavyz džiui, neperseniausiai kurį lai ką Lietuvoje neįmanoma bu vo gauti skutimosi peiliukų ar

SUDBURY, ONTARIO

INCO DARBININKŲ IR JŲ ŠEIMŲ GYDYMAS

buvusiame Medical centre nuo š. m. lapkričio mėn. 15 d. bus nutrauktas, kadangi įsigalios naujas gydymo planas PSI. Sudburio gydytojų sąjunga prašo darbininkus iš anksto su sirasti savo asmeniškus (šei mos) gydytojus ir užsiregis truoti, nes PSI planui pradėjus veikti dėl 12.000 darbininkų ir jų šeimų, privatūs gydytojai gali būti labai užimti ir nepa jėgti visų laiku aptarnauti.

● **Stankuvienė** Birutė spalio 6 d. suruošė „gandrinų“ stai gmena pp. Tolvaišų bute, Ele nos Tolvaišienės pastangomis. Dalyvavo daug ponių, įteikta dovanų.

● **S. Poderienė** spalio 5 d. at šventė gimtadienį. Be savo di deles ir gražios šeimos, dalyva vo giminės ir svečiai.

● **Studentė** Violeta Jasiūnaitė laimingai nuvyko į Prancūziją ir jau tęsia studijas Strasburg universitete. Savo pirmame laiške rašo: kad senoji Euro pa, kurią ji anksčiau yra ma čiusi, dabar jai padarė didelį įspūdį. Nors Europa palyginus su Amerika, ar Kanada yra ne turtinga materialinėmis gėrybė mis, bet turtinga dvasia. Čia žmonės gyvena vargingiau, bet linksmi, menas, muzika ir idėjinės vertybės sudaro jų kasdieninio gyvenimo pagrinda.

● **Jakuboniai** Jonas, Bronė ir dukrė Regina iš Rochester N. Y. aplankė J. A. Kručus, V. A. Jasiūnus, L. A. Baltučius, A. Strakauską, J. Žiuką ir kt. Jie yra buvę Sudburio gyven tojai, dabar gerai įsikūrę Ame rikoje.

● **Butauskas** Viktoras, gvy. 324 Bessie St. užsiprenumera vo „Nepriklausomą Lietuvą“. Malonu paminėti, kad Vikto ras, be savo tiesioginio darbe

INCO darbovietėje, priklauso ir dalyvauja Sudburio miesto orkestre, kaip trombonistas. Orkestro vadovybė jo muziki niais gabumais labai patenkin ta ir visur jį stato pavyzdžiu, primindama, kad jis yra lietu vis.

KOOPERATYVAS „PARAMA“

norėdamas padėti jaunimui ir sudaryti sąlygas, kad kiekvie nas lietuviukas taptų kredito kooperatyvo taupytoju - na riu, Sudburio Tumo - Vaizgan to šeštadienės mokyklos iš laikymui paskyrė \$100, tuo pa čiu kviečia lietuviškąjį jaunimą atidaryti taupymo sąskaitas „Parama“ kredito kooperaty ve.

1962 m. Ankstyvą pavasarį „Parama“ savo skyrių įsteigė Sudburio lietuvių kolonijos ri bose. Šiuo metu yra nemaža narių, vykdomos taupymo ir pinigų skolinimo operacijos, tu ri labai gerą pasisekimą ir lietu vių pasitikėjimą bei pritarimą.

Būtų gerai, kad „Parama“ — centras paskelbtų Sudburio „Parama“ skyriaus stovio apy skaitą spaudoje, ar šaukiant vi suotinį susirinkimą, tuo būdu būtų paskatinti ir nenariai jun gtis į „Paramą“ kredito koope ratyvo šeimą ir naudotis jo pa tarnavimais. Nariais užsirašyti, taupymo ar paskolų gavimo reikalu kreiptis pas „Paramą“ reikalų vedėją M. Venskevi čienę, 94 Douglas St., Sudbu ry, Ont. Telef. 673-5315.

J. Kručas.

● **L. K. Moterys** šauktas spa kio 20 d., organizacinis susirin kimas neįvyko, nes neatvyko organizatorės. Ar dar bus šau kiamas kitą kartą — neaišku.

● **Kun. L. Kemėšis**, klebonau jantį mažoje anglų parapijoje, Nukelta į 7-tą psl.

termometrų.

Itin komplikuotiomis sąlygo mis vystėsi

Kultūrinis gyvenimas pokario Lietuvoje.

Smarkiai praretintos kultūri ninkų gretos naują okupaciją sutiko tylos sąmokslu, nekal bant jau apie tuos, kurie įsijun gė į partizanų eiles. Rašyti, kalbėti, vaidinti ar dainuoti, kaip nori režimas, buvo skaity ta kaip ir tautos išdavimu. Reiškėsi tik saujelė rašytojų, žurnalistų ir kitų sričių kultū ros darbuotojų, kurie karo me tu buvo pasitraukę į Sovietų Sąjungą ir grįžo su Raudoną ja Armija atgal Lietuvon. Prie jų prisidėjo dar keletas vietinių prisiplakėlių a la Til vytis. Kultūrinių pasyvioji rezistencija truko kelis metus. Per tą laiką patys ryžtingiausi sieji ir atkakliausieji — tokie kaip Miškinis ar Kučingis — buvo ištremti į Sibirą, kiti gi, gyvenimo verčiami, pradėjo jieskoti kompromiso su realy be. Teisybė, jieskota kompro

miso, kuris nevestų į konfliktą su jų lietuviška sąžine. Tada tat ir atsirado vadinamoji

„vieningos srovės teorija“,

plačiųjų kultūrinių masių en tuziatingą kultūrų propaguota. Pa gal tą teoriją, Lietuvoje nesą buvę jokios klasių kovos, tat nereikia esą tos kovos elemen tų jieskoti ir literatūroje bei mene. Kitais žodžiais sakant, visas lietuviškos kultūros lobis, kada jis nebūtų buvęs krautas, esąs priimtinas bet kokiam re žimui, o tai, kas vykę Rusijos ir kitų kraštų sąlygomis, Lie tuvai netaikytina. Nors „vie ningos srovės teorija“ simpa tizavo ir ne vienas lietuvis ko munistas, Maskvai tokia teori ja, aišku, buvo nepriimtina. Jos parėdymu svarbesnieji tos srovės atstovai buvo „išvalyti“ iš Rašytojų Sąjungos, Dailininkų Draugijos ir bendrai izo luoti nuo kultūrinės veiklos krašte. Keli paskutinieji metai prieš Stalino mirtį buvo apati jos ir depresijos metai.

Bus daugiau.

Įvairūs siuntiniai

Iš Kanados:

I LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir USSR.

paprastu ir Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraus tus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos v-bių siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098.

S KYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. JA 8-6686, V. Juraitis. 94 Douglas St., Sudbury, Ont. OS 3-5315, M. Venskevičienė. Darbo valandos: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. ir A. KALUZA.

HAMILTON

KARIUOMENĖS SVENTĖS MINĖJIMAS

ivykis lapkričio 24 d. 4 val. po pietų Katedros mergaičių gimnazijos salėje. Anksčiau skelbta data minėjimas negalėjo įvykti, nes tuo laiku mūsų parapijoje vyko rekollekcijos. Naujai datai nustatyti Bendr. valdyba buvo sušaukusi posėdį ir pakvietusi L. V. S. Ramovės, Hamiltono skyriaus valdybą, kaip to parengimo bendradarbę. Visų vienu balsu buvo nutarta atsakyti anksčiau planuotos datos ir vakaro su šokiais. Naujasis laikas jau yra advento metu, žinoma, be šokių. Posėdžio buvo nutarta padaryti šį minėjimą, kiek galiama, meniškai stipresnį. K. M.

DALYVAUKIME KULTŪROS FONDO

rengiamose lietuvių mokytojų Dienose Toronte, kurios įvyks ta lapkričio 2—3 dd. Prisikėli mo parapijos salėje. Programa prasideda šeštadienį, 9 val. ryto ir baigsis sekmadienį 11 v. pamaldomis. Norima, kad kuo gausnesnis skaičius mūsų mokytojų nuvyktų ten. Taip pat pareigaujama, kad prie jų prisidėtų jaunimas ir tėvų komite to atstovai. Bus diskutuojama mos trys šių laikų labai aktuali os temos: „Mokinyš šeimoje“, „Mokinyš mokykloje“ ir „Mokinyš visuomenėje“ su prelegentais žinomais pedagoga is ir jaunimo auklėtojais. K. M.

AUŠROS VARTŲ

parapijos choras, prasidėjus naujam darbo sezonui, reguliariai renkasi kiekvieną penktadienį, 7.30 val. vakare A. Vartų par. salėje, tuoj po jaunųjų choro repeticijos. Džiugu, kad šiais metais choras gražiai pasirodė jaunosios kartos moteriškais balsais. Pasirodo, kad iš jaunimo, mergaitės daugiau bendradarbiauja mūsų tautiniam ir kultūriniam darbe, negu vyrai. Įdomu, kur priežastis, tokio jaunųjų vyrų atsiribojimo nuo bet kokio naudingo darbo mūsų kolonijoje? Kaip gražus pavyzdys mūsų mergaičių š. m. spalio 18 d. buvo pristatyta chorui naujas altas: p. lė F. Zauka iš Delhi, Ont., kuri apsisistojusi Hamiltone, tuo jau įsijungė į lietuvių kultūrinį gyvenimą. Dabar ieško darbo įstaigose ir žada pasilikti su mumis ilgesnį laiką. Choras jau sveikina ir linki geriausios sėkmės mūsų kolonijos naujai na rei.

HAMILTONO „AUKURAS“

intensyviai dirba kiekvieną ketvirtadienį darydamas „Atžalyno“ repeticijas atskirais veiksmiais A. Vartų par. salėje 7.30 val. vakare. Aukuro vė E. Dauguvietytė - Kudabienė, nors ir būdama užimta šeimoms reikalais, didele dalį savo gyvenimo skiria menui, pritraukdama vis daugiau jaunuo menės. Pagrindinės. jaunimo

rolės „Atžalyno“ yra jau užpildytos, tačiau pagelbinio jaunimo dar reikės daug. Norintems pabandyti laimę vaidyboje, kaip tik gera proga padaryti pradžią „Atžalyno“. Kas suinteresuoti, prašomi skambinti „Aukuro“ v. v. p. Kudabienei, telef. 389-1797.

VISUOTINIS

tėvų ir skautų rėmėjų susirinkimas spalio 20 d., atsilankius tik 10-čiai asmenų, tikslo neatsiekė — Skautų rėmėjų valdybos išrinkti nebuvo galimybės. Dabartinė v. ba norėdama patirti visuomenės nusistatymą, jaunimo reikalų, šauks papildomą susirinkimą vėliau. V. ba, prašo geruosius tautiečius ateinančią kartą paimti pavyzdį iš 1962 m. gruodžio 9 d. susirinkimo, kada buvo atsilankę rekordinis skaičius. Pabandykite šią kartą padaryti naują rekordą ir dalyvaukite visi. Mi nėtus susirinkimus išrinktai v. bai, savo gausiu atsilankymu suteikė nepaprastai daug moralinės paramos, kuri pasiredama daugumos pasitikėjimu, drąsiai galėjo atlikti skautų veiklos pareikalaus darbus. V. ba žinodama, kad didokas nušimtis tėvelių, supranta reikala, tokios draugijos egzistavimui. Pakartotinis susirinkimas yra numatyta lapkričio 10 d. Aušros Vartų par. salėje 5 val. p. p. Iki šios datos bus galutinai sutvarkyta 1963 metų kasos knyga ir rev. komisijos patikrinta. Kadangi tikimasi karštų diskusijų stovyklavietės reikalu, kviečiama galimai daugiau suinteresuotų asmenų pareikšti savo nuomonę tuo reikalu visuotiniam susirinkime. V. ba, taip dabartinė, taip būsimoji, nori, kad opesni klausimai būtų priimtini daugumai, ne tik paskiriems asmenims. Valdyba vadovausis daugumos nuomone. Ta pačia proga, pas „Skautų Aido“ platinimą, galima bus užsiprenu meruoti 1964-iesiems metams „Sk. Aidą“. Tad iki malonaus pasimatymo lapkr. 10 d.

STOVYKLAVIETĖS ĮRENGIMUI

gauta aukų: 25 dol. p. A. Kaušpėdos ir 10 dol. pp. Šukaičiai. Skautų rėmėjų mokestį 6 dol. už 6 mėnesius sumokėjo p. P. Bulke. Visiems aukotojams nuoširdžiausias ačiū. V. P.

LIETUVIAI VEIKIA VIS...

Atkelta iš 2-ro psl.

skubios piniginės aukos. Aukų skubiai reikia spausdinti chorams repertuarą, minėtų knygų, brošiūrų, bei padengti visas kitas su Pasauline Paroda susijusias išlaidas.

Mes tikime, kad šiandieną kai mūsų miela tėvynė Lietuva velka sunkų okupanto jungą, kai ji pati negali, kaip 1939 metais, dalyvauti pasaulinėje parodoje, neatsiras nė vieno laisvame pasaulyje susipratęs lietuvių, kuris neprisiimtų dėtą auką prie tokio svarbaus ir reikšmingo pasirodymo Pasaulinėje Parodoje — Lietuvos garbei ir jos labui.

P. S. Aukos siųsti, joms rinti pakvitavimų knygelių bei kitų informacijų prašome kreiptis į šiuos Lietuvos Komiteto Pasaulinei Parodai finansų sekcijos narius:

Kun. dr. Stasys Valiušaitis, St. Leonard's High School, 852 Cypress Ave., Brooklyn 27, N. Y. Tel. HY 7-5913; NE 8-9025 ir UL 7-7640; Inž. Walter Dilis, 543 So. Clinton St., East Orange, N. J. Tel. OR 2-1107 ir Antanas Šetikas 84-11 101st Str., Richmond Hill 18, N. Y. Tel. VI 6-1957. Kun. dr. Stasys Valiušaitis, LKPP finansų reikalų vedėjas.

gą, kai ji pati negali, kaip 1939 metais, dalyvauti pasaulinėje parodoje, neatsiras nė vieno laisvame pasaulyje susipratęs lietuvių, kuris neprisiimtų dėtą auką prie tokio svarbaus ir reikšmingo pasirodymo Pasaulinėje Parodoje — Lietuvos garbei ir jos labui.

P. S. Aukos siųsti, joms rinti pakvitavimų knygelių bei kitų informacijų prašome kreiptis į šiuos Lietuvos Komiteto Pasaulinei Parodai finansų sekcijos narius:

Kun. dr. Stasys Valiušaitis, St. Leonard's High School, 852 Cypress Ave., Brooklyn 27, N. Y. Tel. HY 7-5913; NE 8-9025 ir UL 7-7640; Inž. Walter Dilis, 543 So. Clinton St., East Orange, N. J. Tel. OR 2-1107 ir Antanas Šetikas 84-11 101st Str., Richmond Hill 18, N. Y. Tel. VI 6-1957. Kun. dr. Stasys Valiušaitis, LKPP finansų reikalų vedėjas.

JUOZAS AUDENAS

Ekonomistas
Tarpininkauja Mutual Funds investavimams:
109 Warwick Street
Brooklyn 7, N. Y.

BUY CSB 63

Lengva pirkti

JŲ GALITE PIRKTI KANADOS TAUPYMO LAKŠTUS GRYNAIS AR MOKĖDAMI DALIMIS. PIRKITE IR TAUPYKITE, ATSKAITYDAMI IŠ ALGOS, BANKUOSE, AR PAS INVESTAVIMŲ ATSTOVUS, ŠERŲ AGENTUS, TREŠTŲ AR PASKOLŲ KOMPANIJOSE.

JIE GAUNAMI PASKIROMIS SUMOMIS: \$ 50, \$ 100, \$ 500, \$ 1,000 IR \$ 5,000 IKI \$ 10,000 NUSTATYTO ASMENIUI SUMOS. JIE TINKA KIEKVIENAI KIŠENEI.

Paverčiami grynais

JŲ GALITE KANADOS TAUPYMO LAKŠTUS BETKADA PAVERTI GRYNAIS PILNOJE SUMOJE IR DAR GAUTI PALŪKANAS. KADA PINIGAI JUMS REIKALINGI, UŽPILDYKITE LAKŠTŲ IŠPIRKIMO FORMĄ IR PRISTATYKITE BANKUI.

JŲ GAUSITE PINIGUS TUOJ PAT.

KANADOS TAUPYMO LAKŠTAI GERESNI NEGU GRYNI PINIGAI.

Gera laikyti

JŲ GAUNATE KANADOS TAUPYMO LAKŠTŲ PALŪKANAS KIEKVIENŲ METŲ LAPKRIČIO 1 D. — 4½% UŽ PIRMUOSIUS 2 METUS;

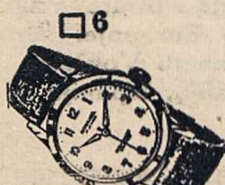
5% UŽ SEKANČIUS 6 METUS; IR 5½% UŽ LIKUSIUS 4 METUS, GAUDAMI 5.03% VIDURKĮ PALŪKANŲ, SUĖJUS PILNAM TERMINUI.

LAIKE 12 METŲ \$ 100 LAKŠTAI BUS VERTI \$ 160.

CANADA SAVINGS BONDS/63

CSB-15

IŠDALIJAMA 1000 ŠVEICARIŠKŲ 17-KOS AKMENŲ LAIKRODŽIŲ

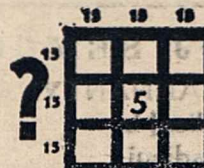
Kiekvienas skaitytojas, kuris duos teisingą sprendimą apačioje patiekiamai problemai, gaus geros rūšies 17 akmenų šveicarišką vyrišką ar moterišką rankinį laikrodį už ypatingai žemą kainą \$14.90 (plius 90 ct. paštui ir persiuntimui).

Laikrodžiai bus siunčiami išperkamoju mokesčiu ir garantuoti vieneriems metams. Nepatenkintam pinigai išmokami grąžinus laikrodį laike 10 dienų.

Problema: sužymėk skaičius 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9 į tuščius kvadratus taip, kad sudėjus juos horizontaliai, vertikaliai ir skersai gautumei iš viso 15.

Šios problemos sprendimą su savo tikslu adresu (didžiosiomis raidėmis) siųsti:

CORDON'S LIMITED, 475 Barrington St., Halifax, N. S.
Pažymėkite ženklą x, kurį laikrodį ar laikrodžius pageidaujate.

BENDRUOMENĖS IR STUDENTŲ KONCERTAS

Lapkričio 30 d. Statler - Hilton salėje JAV Bendruomenės apygarda ir Studentų sąjunga ruošia koncertą, kurio programą išpildys D. Stankaitė, St. Baras ir A. Mrozinskas.

Argentina.

PROF. A. KRAPOVICKAS ARGENTINOS MOKSLININKŲ TARPE

Tukumo Universiteto profesorius, Agronomijos F-to vice dekanas prof. Antanas Krapo

vickas Argentinos mokslininkų išrinktas komisijos nariu skirti Bunge ir Born milijoni nei premijai. Bunge ir Born firma paskyrė dvi metines premijas už geriausius mokslo darbus agronomijos ir veterinarijos srityse. Kiekviena premija yra milijono pezu, be to, dar aukso medalis. Apie prof. Krapovicko paskyrimą komisijon rašo didieji Argentinai laikraščiai. Lietuvių vardą garbinąs profesorius yra gimęs lietuviškoj šeimoj Argentinoj.

— Tito režimas esąs žiauresnis už Chruščiovo, — rašo J. A. V. spauda.

SUDBURY, ONT.

Atkelta iš 6 psl.

48 mylios nuo Sudburio miesto, Webwood, Ont., spalio 20 d., aplankė grupė Sudburio lietuvių ir dalyvavo jo parapijės čiu suroštoje „kalakutų“ vakarieneje.

Kun. L. Kemėšis yra žinomas, kaip energingas kunigas, puikus lietuvis - „žemaitis“, labai populiaris ir maloni asmenybė, todėl dažnai aplankomas draugų, pažįstamų, kaimynų iš daugelio Kanados ir Amerikos lietuvių kolonijų.

Penmans

WARRANTED
KNIT-GOODS

Apatiniai-kojinės-T-marškin.
GP 2-5

MONTREAL

DIDELIS KONCERTAS — BALIUS MONTREALY

Lietuviškųjų šeštadienių mokyklų mokinių tėvai, pasi naudodami paskutiniu šeštadieniu prieš adventus, lapkričio 30 dieną, kaip jau buvo skelbta anksčiau, ruošia didžiulį balių - koncertą su plačia menu ne programa, kurią išpildys:

1. Akordeonu — Genius Latvaitis.
2. Smuiku — Emilius Knystautas.
3. Fortepionu — Raimundas Kličius.
4. Solistai — Paškevičienė ir Antanas Keblys, kurių dainuos ir solo ir duetas.
5. Tikimasi ir baleto numerių.

Mokyklų Tėvų Komitetas, primindamas lapkričio 30 dienos datą, prašo į ją atkreipti ypatingą dėmesį, nes šis parengimas ruošiamas mūsų lietuviški mokyklai, lietuvių palai kyti.

Prašome atsilankyti visus tėvus, kurių vaikučiai lanko mokyklą; visus tėvus, kurių vaikai jau baigė lietuviškas mokyklas; ir visus nevedusius ir neištekėjusius, nes vieni ves, kitos ištėkės ir turės šeimas, kurių jaunimas lankys lietuviškas mokyklas, — tai palaikykime tas mokyklas, kad jos galėtų gyvuoti ir gražiai veikti.

Atrodo, kad reikalingas yra toks, jog nereikia nė prašyti, nes kiekvieno lietuvių šventos pareiga palaikyti lietuviškas židinius. Bet šiuo atveju yra duodama nepaprastai įvairi ir įdomi programa, kurią daugumoje atlieka jau mūsų šios lietuviškos mokyklas išėjusieji jauni mas. T at įvertinkime ir gražias jaunimo pastangas ir pasi džiaukime jo pažanga ir jo laimėjimais, nes tai juk ir yra mūsų lietuviškasis laimėjimas. Be to, baliuje - koncerte be meninės programos, gros šokiams gera muzika ir veiks gausus būfetas ir loterija.

Ryšių su reikalo svarbu mu, organizacijos prašomos tą dieną nedaryti jokių parengimų ir visus savo narius nu kraipti į šį labai įdomų balių-koncertą.

Tėvų Komitetas.

LIETUVIŲ MOKYKLOS

Ši šeštadienį neveiks, nes yra Visų Šventųjų šventės ir Vėlinių diena.

NAUJA DIPLOMUOTA MOKYTOJA

Beverlė Juškevičiūtė - Miller, studentaudama buvo gyva lietuvių studentų veikloje ir labai sėkmingai mokėsi. Prieš trejus metus ji gavo Bachelor of Science. Po to ji trejus metus lankė Montrealio universitetą ir šiomis dienomis ji gavo aukščiausio laipsnio pedagogijos diplomą — Bachelor of Education, Diplomas A. Dabar B. Juškevičiūtė - Miller yra mokytoja High School, kur trečioje klasėje dėsto chemiją ir matematiką. Džiaugiamės lietuviškos sėkmingumo ir linkime pasisekimo savo specialybės darbe.

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE. Verdun Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2-4 p. m.
trečiadienį 7-9 p. m.
šeštadienį 11-1 p. m.
PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

LIETUVIŲ TAUTININKŲ SUSIRINKIMAS

Š. m. spalio mėn. 19 d., įvyko Kanados Lietuvių Tautinės S-gos Montrealio skyriaus narių išskyla į „Dainavą“. Pasi taikė labai gražus oras, todėl, nežiūrint didoko atstumo, atsilankė beveik visi skyriaus nariai.

Išskylas metu įvyko ir metinis skyriaus narių susirinkimas, kuriame, be kitų svarbių organizacinių reikalų, buvo išrinkta ir nauja skyriaus valdyba, kuri pareigomis pasiskirstė sekančiai:
Pirmin. — K. Andruskevičius.
Vicepirminin. A. Lapinas.
Išdinininkas V. Jakonis.
Sekretorius Stp. Kęsgaila.
Valdyb. narys J. Adomaitis.

Skyriaus v-bos adresas: Mr. K. Andruskevičius, 499 — 83 Ave. Chomedey, P. Q.

Po susirinkimo Ponios ir Pulk. A. Lapinų malonioje globoje ir pastogėje įvyko vaitės, kurios užsitęsė iki saulėly džio.

DLK VYTAUTO KLUBO ŽINIOS

Sekmdienį, lapkr. 3 d. 2 v. Klubo Pašalpinės dr-jos susirinkimas. Klubo valdyba kviečia montrealiečius atkreipti dėmesį, kurie amžinai dar turi galimybę įstoti į šią draugiją, nes turės teisę nusipirkti Klubo šerų ir įsijungti į paruošimus naujos klubo statybos reikalus. Anksčiau įstojuoseji, jau šio susirinkimo proga gali įsigyti šerų.

Klubo Valdyba.

SLA KUOPOS

susirinkimas šaukiamas šį sekmdienį, lapkričio 3 d. po pamaldų AV salėje. Visi nesusi mokesčių nario mokesčių prašomi būtinai atsilankyti ir apsimokėti.

● M. Leknickienė po operacijos jau sustiprėjo ir apie vidurį savaitės grįžta iš ligoninės į namus.

● Pp. Vileniškaiai kurį laiką turėjo sveikatos neskėmų, bet dabar jau atsigauna ir grįžta į normalaus gyvenimo sąlygas.

● Eleonora ir Juozas Intai su silaukė dukrelės, o jų du sūneliai — sesutės.

● Pp. Danaičių šeima, viena iš dviejų lietuvių šeimų, (kita pp. Pakuliai), Quebeco turinčių tabako ūkius, dažnai atsilanko AV parapijoje. Pp. Danaičiai šiemet turėję labai gerą tabako derlių, bet staigioji šalna jam padarė daug nuostolių.

DR. V. GIRIUNIENĖ DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemount Blvd.

RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.

WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS

J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2079
Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LI., D.

4 Notre Dame St. E.
Suite 902 ir 903
Tel.: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER

B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064
Resid.: 40 Lafleur
LaSalle. DO 6 1570

AUSROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Visų Šventųjų šventė lapkričio 1 d.; kartu yra ir pirmas mėnesio penktadienis. Šventė įsakyta švęsti, yra pareiga iš klausyti šv. mišias. Mūsų bažnyčioje šv. mišios bus laikomos tomis pat valandomis, kaip ir sekmadieniais; dar turėsime ir vakarines šv. mišias 7.30 val. Žinotina taip pat, kad šiais metais lapkričio 1 d., penktadienį, galima valgyti mėsą.

Vėlinės lapkričio 2 d., šeštadienį. Diena skirta specialioms maldoms už mirusius. Ryta bus šv. mišios 7.30, 8 ir 8.30 v. Vakare 7 val. šv. mišios, pamokslas, iškilmingas Libera už visus mirusius. Labai džiugu, kad daugelis iš dūdėnių mišijų intencijas įrašė žuvusius už Lietuvos laisvę. Maloniai kviečiame visus tautiečius dalyvauti pamaldose. Jei kas no rėtų, dar gali šia proga įteikti Vėlinių vokelius.

Parapijos pagrindinis parengimas įvyks lapkričio 16 dieną, 7 val. vakaro parapijos salėje. Programoje solisto Jono Vaznelio koncertas. Be to, bus fetas, šokiai, loterija. Įėjimas: suaugusiems \$ 2.50, studentams \$1.

Kalėdojimas: klebonas lankys La Salle, antradienį 7 Av., trečiadienį 8 Ave., Ketvirtadienį 9 Ave. Nr. 84 — 332. Kun. Zaremba: intrad. dar neaplan kytus Town of Mount Royal, trečiadienį Parc Extension, ketvirtadienį Cote de Neige.

Bažnyčios Fondų auksas: \$4: G. Motiejūnienė; \$8: M. Sedan; po \$10: V. ir M. Dani lauskai, Č. Januškevičius, A. Kalvaitis, P. L. Palubinskai; po \$20: Urgel Bourgie, J. ir A. Valančiūnai.

Suaukuta praėjusio sekmdienio rinkliavose \$349.50.

BAZARAS M.N.P. SESERŲ

vienuolyno patalpose ateinantį sekmdienį žada būti turtin gas ir gražus. Atsilankiusiųjų laukia visokios progos išbandyti savo laimę ir pigiai nusipirkti įvairių naudingų dalykų tiek suaugusiems, tiek vaikams. Lo terijos siemiet yra ypatingai turtingos gėrais fantais, o išalkę ir pavargę galės pailsėti jau kioje kavinėje. Visi montrealiečiai mielai kviečiami į šį bazarą atsilankyti. Tai ne kurios nors parapijos, bet visos kolo nijos reikalas. Tai vienkartinis metinis parengimas paremti mūsų kolonijoj besidarbuojančias seseris, kurios negauna ir nepraso iš mūsų jokios kito kios paramos ar aukos. Tiki mės, kad vis montrealiečiai nuosirdžiai prisidės prie šio parengimo pasisekimo. Bazaras veiks nuo 9 val. ryto, iki 9 val. vakaro. Tad iki pasimatymo baazre pas seses.

Rėmėjų Būrelio Valdyba.

● B. N. Greibūs grįžo iš po vestuvinių kelionės, kurią praleido Kalifornijoje ir kitose vietovėse; tėvų — Greibū namuose iškiliai sutikti.

● P. Mockuvienė išėjo į ligoninę patikrinti sveikatos.

● Manstavičiūtė Birutė visą mėnesį viešėjo Europoje. Per tą laiką apvažinėjo Vokietiją, Prancūziją, Italiją, Ispaniją ir Angliją.

I. G. ELECTRIC R'D.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

TAUPLYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827
Santaupos apdraustos vienu milijonui dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polišą santaupos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šerų — 4,25%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skolinčio mirties ir invalidumo atvejais. Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienius ir šeštadienius.
Vakaraais: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. 3907 Rosemount Blvd.: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakare.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Penktadienį Visų Šventųjų šventė. Mišios 9, 10 ir 11 v. ryto ir 8 val. vakare. Visi tikintieji privalo išklausyti vienas šv. mišias.

Vėlinės šį šeštadienį. Vakare 8 val. gedulingos mišios su Libera už mirusius parapijiečius.

Parapijos lankymas: pirmadienį — St. Laurent iki De Lanau diere, antradienį Fabre, Marquette, Bordeaux ir Caabot, trečiadienį, des Erables ir Lou is Henon.

Pirmadienį lapkr. 4 d. Des Ec ores ir Louis - Hebert, antradienį, lapkr. 5 d. Iberville. Jeigu lyja, laukimas nukeliamas į sekančią dieną.

Rinkliavos spalio 20 d. 276. 25, spalio 27 d. 149.16 dol.

Aukojo bažnyčiai M. Dailida \$50, ir L. Šimonėlis \$30.

ŠV. ELZBIETOS

pašalpinė draugija lapkričio 30 d. Šv. Kazimiero svetainėje ruošia vakarienę, 7.30 val. vakaro. Prieš tai, lapkričio 3 d., sekmadienį, po mišių parapijos svetainėje šaukia visuotinį dr-jos susirinkimą.

● Solidarumo mokesčiai pradėti rinkti. Pir. J. Šiaučius sekmdienį jau gavo solidarumo pajamų. Visi atlikime solidarumo pareigą, nes 2 dol. kiekvienas gali sumokėti.
● Pp. Valiuliai susilaukė pirmagimio — sūnaus.

KAS NAUJA KANADOJ...

Atkelta iš 1-mo psi.
2,000 jūrininkų. Tačiau de monstracija buvo rami. Jūrininkai pademonstravo prie parlamento, bet jau Ottawoje būdami pareiškė, kad jie tikrai demonstruoja, ne streikuoja, ir sugrįžę į savo laivus tęs darbus.

Jūrininkų sąjungų kontrolės įstatymas jau įsigaliojo. Bet JAV uostų darbininkai pradėjo Kanados laivus boikotuoti ir tuo kenkia geriems JAV ir Kanados santykiams.

KANADA RUOŠIASI 1967 METŲ MINĖJIMUI

Kanados federacijos šimtmečio minėjimui yra sudaryta 60 asmenų taryba — „National Conference on Canada Centennial“. Ši taryba dabar pildyta etninės spaudos atstovais, kuriuos parinktas lenkų dvi savaitraščio „Związkowiec“ re daktorius F. Glogowski.

Tarybos tikslas — paruošti šimtmečio sukaityvių minėjimo programą.

ONTARIO VARŽYS VAIRUOTOJUS

Toronto policijos komisarius kreipėsi į teisingumo ministrą, kurį prašo tiems masinų vairuotojams, kurie atsisakys duoti įrodymą, kad jie nėra gėrę svaigalų, kad būtų atimtas vairavimo leidimas. Be to, kad policijai nereikėtų sulaukti per greitai važiuojančių, o kad vieton to užtektų pasiųsti mėti mašinos numerį.

PARAMA PRAMONEI

Okeaninių laivų statybai feralinė vyriausybė paskyrė

ALLIANCE REALTIES INC.

Žemė, namai, apartamentai, mortgyciai.

Premijos už naujų klientų nurodymą.

D. Baltrukonis RE 7-0844
P. Rudinskas HU 1-2957
J. Skučas RA 2-6152

TORONTO

ŠI SAVAITGALĮ BUS MOKYTOJŲ DIENOS

Lapkričio 2 ir 3 dienomis, šeštadienį ir sekmadienį, Toronte Priskėlimo parapijos muzikos salėje įvyks lietuvių mokytojų dienos. Programoje temos: Mokymas šeimoje, — referentas Alfr. Pusauskas ir J. Blaundžiūnienė; Mokymas mokykloje, — referentas J. Grabošaite ir A. Rinkūnas; Mokymas visuomenėje, — referentai O. Gailiūnaitė ir T. Ra faelis. Bus diskusijos. Ne tik tai mokytojai, bet ir tėvai kviečiami dalyvauti. Mokytojų dienų atidarymas 9 val. ryto.

SEŠTADIENINĖS

mokyklose pamokų šį šeštadienį nebus.

MEDŽIOTOJO NESEKMĖ

Tabako ūkio savininkas p. Matelis, nuo Tillsonburgo, me džiojo, nušovė didelį briedį, kurį reikėjo nešti. Sunkiai neš lamas, gavo širdies priepuolį ir turėjo būti paguldytas į ligoninę.

RADIJO VALANDELE TĖV. PRISIMINIMAI,

ši šeštadienį, 6.30 v. v. stato mas veiklas Andersono Pasa kos Vaidina Htmiltono dram. teatras Aukuras. Pris. par. salė je.

SK „VYTIS“ SPORTO

vadovas A. Supronas serga ir gydosi ligoninėje.

— Pirmas Toronto Ladies Senior rungtynės „Vyčio“ moterys pralaimėjo prieš Thru way 24:27. Draugiškos rungtynės prieš Hamiltono „Stefal co“ laimėtos 26:18. Krepšinin ki tarpe vėl žaidžia po metų pertraukos Kasperavičiūtė - Balūnienė. „Vyčio“ vyrai krepšinininkai sužaidė dvi draugiškas rungtynes, kurios buvo pralaimėtos „Vyčio“ komandą sudaro nauji, jauni žaidėjai. j. b.

● Susidūrė du prekiniai traukiniai Toronte prie Sunnyside. Aštuoni tarnybos žmonės išvežti į ligoninę. Nuostolių padaryta už 1 mil. dol.

24,451,000 dolerių. Įvedus tokią paramos sistemą, Kanados vyriausybė jau yra suteikusi 59,633,900 dol. paramos.

SIŪLO SPECIALIUS JAUNIMUI TEISMUS

Teisingumo ministeris gavo pasiūlymą Kanadoje įsteigti specialią jaunimui teisimą, kuris teistų jaunimą nuo 18 iki 21 metų amžiaus. Pasiūlymą įteikė „Canadian Corrections Association“.

DISTRICT ESTATE BROKERS

Montreal Real Estate Board Nariai
3907 Rosemont Blvd.
Tel. 722-2472

Namai, žemė, paskolos.
A. Gražys — ... 739-9328
P. Jasutis — ... LA 2-7879
M. Roth — ... RE 7-9353

ROYAL GLOBE

LONDON - LANCASHIRE
Draudimo Bendrovės
360 St. James St. W.
Telef.: VI 4-2041.
yra atstovaujamos:

A D A M O N I S INSURANCE AGENCY INC.

3907 Rosemont Blvd.
Tel.: 722 2472

Mūsų darbą visuomet galite patikrinti centre: —

Automobilai — Mr. G. Lamoureux-Supt.
Pastatai — Mr. P. Dale-Supt.
Residenciniai — Mr. F. R. Olsen-Supt.
Nuostolių apmokėjimas — Mr. M. McDuff-Spt.
Inspektoriai — Mr. K. Tambling
B-vės Asst. Manager — Mr. P. Chicoine
B-vės Gen. Manager — Mr. S. Allard
Lite s-tos No. D-752.

PAREMKIME SKAUTIŠKĄJ JAUNIMĄ

Kad mūsų kalbos apie jauni mo rėmimą neliktų tikta kal bomis, atsilankykime į skautų-čių rėmėjų ruošiamą metinį bazarą - vakarą, kuris bus sekanči šeštadienį, lapkričio 9 dieną Priskėlimo par. salė je. Bazaro kvadratis 12 val. die ną, o šokių 7 val. vakaro. Gau su įvairiausių fantų šokiams puiki muzika. Pajamos stovyklavietės skoloms mokėti. Gera proga įdomiai laiką praleisti, išbandyti laimę ir daug ką lai mėti.

I TORONTA YRA ATVYKĘ

neseniai nuo bolševikų laivo pabėgę du lietuviai jūrininkai. Juos abu nuosirdžiai sveikina me ir linkime sėkmingai įsikurti, o visus lietuvių prašome jiems parodyti visą svetingumą ir nuosirdumą. Ši ketvirta dieni, spalio 31 d., 8 val. vak. Priskėlimo par. salėje pabėgusių lietuvių jūrininkai darys viešą pranešimą ir atsakinės į susirinkusių klausimus. Visa vi suomenė kviečiama gausiai at silankyti.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Choro repeticija bendra šį ketvirtadienį, 7.30 v.

Jaunimo choro repeticija šį penktadienį, 6.30 v. v. muzi kos studijoje.

VISŲ ŠVENTŲ

šventė ir kartu pirmas mėnesio penktadienis šį penktadienį.

TORONTO MOTERŲ

krepšinio lygoje (B-A) Aušros mergaitės nugalėjo latves 38×22. Žaidė: Stapijontė 6, Kalvaitytė 10, Starkutė, Kli maitė 6, Romanovaitė 5, Na rušytė, Kvedaraitė, Čepnoku tė ir Bilkytė 11. Draugiškose rungtynėse Aušros vyrai pralaimėjo estų vyrams 70×74, o jauniai nugalėjo estų janu. 80 ×75.

7 MILIONAI UKRAINIEČIŲ

Stalino buvo nužudyti prieš 30 metų. Toronto ukrainiečiai, apie 4 tūkstančiai žmonių, bu vo susirinkę Quen's Parke pa reikšti protestą prieš komunis tų nežmonišumą. Soc. kred. vadas Thompson pareiškė, kad Stalinas 7 mil. ukrainiečių išmarino badu todėl, kad jie reikėsi kaip ukrainiečiai. Uk rainiečiai protestavo ir prieš ukrainiečių tautos diskriminavi mą.

● Solidarumo įnašai priimami prie bažnyčios durų. Visus kviečiame atlikti šią tautinę pareigą.

SKUBIAI

PARDUODAMAS NAMAS

4921 Balanger, 4 šeimų po 3 kambarius. Apšildomas.

Geras pirkiny, vertės \$30,000. Parduodamas tik už \$28,000.

Galima rūsyje įsirengti ir krautuvę. Nėra paskolos. Taip pat parduodami ir baldai: Westinghouse šaldytuvas, 3 gabalų chesterfieldas ir marmurinės lempos.
Telef. 721-8128.

REIKALINGOS

SIUVĖJOS (OPERATORS)

su patyrimu moteriškoms suknelėms.
Geras atlyginimas. Pastovus darbas. Puikios darbo sąlygos. Teirautis adresu: 6240 Drolet, Rosemont.

CRESCENT LAND CORP.

Agentas Romas Verbyla
LOTAI ANT EŽERO
kranto, 43 mylios nuo Montre alio 16 modelių architekto planuotų vasarnamių. Vasar namių kaina nuo 1,750 ir aukščiau. Be to investavimui žemė St. Hubert, netoli St. Helen slos (1967 metų Pasaulinės parodos vieta).
Telef. 727-8601 ir VI 4-9254.
Adresas: 6988—16 Ave, Rosemount.